Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 214 (5805).
17 СЕНТЯБРЬ 1985 й.
СЕШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С Горбачев 16 сентябрда кенгаш ўтказди. Унда ядровий ва космик қуроллар юзасидан 19 сентябрь куни Женевада бошланадиган Совет — Америка музокараларининг навбатдаги даврасп билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

● 16 сентябрь куни Тошкентда халқаро семинар очилди. Ўрта Осиё совет республикалари ва Қозоғистондаги социал-иқтисодий ўзгартишлар тажрибаси, ривожланаётган мамлакатларнинг бу тажрибадан фойдаланиш йўллари семинарнинг мавзуидир. Семинарни БМТ Таълим ва илмий тадқиқот институти, СССР Фан ва техника давлат комитети, СССР Фанлар академиясининг Африка институти уюштирди.

М. С. ГОРБАЧЕВ Япония Социалистик партияси делегацияси билан учрашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 16 сентябрь куни Кремлда Япония Социалистик партияси Марказий ижроия комитетининг Раиси М. Исибаси бошчилигидаги шу партия делегациясини қабул қилди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида М. С. Горбачев КПССнинг, совет халқининг социализм потенциалидан тўлароқ фойдаланишга, мамлакатнинг социал-иқтисодий ривожини жадаллаштиришга қаратилган фаолияти тўғрисида ахборот берди. Бизнинг келажакка мўлжалланган планларимиз, деди у, тинч вазиятни ва халқаро ҳамкорликни кўзда тутади. Совет халқи олдида турган жуда катта ички вазифаларни ва ижтимоий тузумимизнинг характерини эътиборга олганда бундан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас.

Халқаро вазият кескинлашиб бораётганлигига эътибор жалб этилди. Совет Иттифоқи йўлдошларга қарши системаларни космосга чиқаришни бир томонлама тўхтатган ва Европада ўртача олисликка учириладиган ракеталарни жойлаштиришни ҳамда жавоб тариқасида бошқа тадбирларнинг амалга оширилишини, ҳар қандай ядровий портлашларни тўхтатиб қўйган бир пайтда АҚШ маъмурияти СССРга нисбатан душманликни авж олдириш кампаниясини ўтказмоқда, қуролланиш пойгасида янги хуружлар қилмоқда. Бундай шароитда жаҳон жамоатчилигини ядро уруши хавфига қарши сафарбар қилиш жуда катта аҳамият касб этади. КПСС ядро қуролларини ҳамма жойда ва батамом тугатиш, инсониятни ядро уруши хавфидан бутунлай ҳалос қилиш барча халқларнинг орзу-тилакларига мос бўлиб тушадиган энг муҳим мақсаддир, деб ҳисоблайди.

Япония Социалистик партияси ҳам, деди М. Исибаси, ядро урушининг олдини олиш замонамизнинг энг муҳим вазифаси, деб ҳисоблайди, Совет Иттифоқининг ядровий портлатишларни тўхтатиб қўйганлигини қуролланиш пойгасини жиловлаш ва ядро қуролини тугатиш йўлидаги конкрет ва муҳим қадам, деб қўллаб-қувватлайди.

Ҳар икки томон қуролланиш пойгасини космосга кўчириш режаларига қарши фикр билдирди. Космоснинг ҳарбийлаштирилиши, деб таъкидлади М. С. Горбачев, қуролланиш пойгасининг янги, янада хатарли даврасини бошлаб, уруш хавфини кучайтирган бўлур эди. Космоснинг ҳарбийлаштирилиши ядровий қуролланишни тўхтатиш ва ядро қуролларини қисқартириш тўғрисида олиб борилаётган музокараларнинг тақдирини таҳлика остида қолдирган бўлур эди.

М. Исибаси айтдики, япон жамоатчилиги олий даражадаги Совет—Америка учрашувининг ижобий натижа беришини истар эди. М. С. Горбачев совет томони учрашувнинг ижобий натижаларга олиб келиши учун ҳамма чораларни кўради, деб айтди. Шу билан бирга у АҚШнинг расмий доираларида, афсуски, учрашув бошланиши олдидан Совет—Америка муносабатларини кескинлаштириш учун жуда кўп ҳаракат қилинаётганлигига эътиборни жалб этди.

Осиё ва Тинч океанда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш йўллари ҳақида батафсил фикрлашиб олинди. М. С. Горбачев билан М. Исибаси ушбу кенг регионни тинчлик ва тенг ҳуқуқли ҳамкорлик зонасига айлантириш мақсадида шу регионлардаги мамлакатларнинг уларнинг ижтимоий тузумидан қатъи назар, уларнинг куч-ғайратини бирон-бир формада бирлаштириш мақбуллигини қайд этдилар.

М. С. Горбачев Совет Иттифоқидагилар Японияга ва унинг халқига ҳурмат билан қарашларини уқтирди. Мамлакатнинг ҳарбийлаштирилиши ва унинг АҚШ ҳарбий режаларига тобора кўпроқ қўшилиш йўлидан эмас, балки етилган халқаро проблемаларни тинч йўл билан ҳал этишга, барча мамлакатлар ва халқлар билан тинч ҳамкорликни йўлга қўйишга ҳисса қўшиши асосида Япониянинг жаҳон майдонидаги роли ошиши мумкин. М. Исибаси бу фикрга қўшилди ва Япония Социалистик партияси «қуролсиз бетарафлик» концепциясига амал қилиб, Япония йирик ҳарбий давлатга айланмаслиги, балки барча мамлакатлар, жумладан Совет Иттифоқи билан тинчлик, бетарафлик ва дўстона ҳамкорлик сиёсатини ўтказиш йўлидан бориши учун курашмоқда, деб айтди.

М. С. Горбачев Совет—Япония давлатлараро муносабатлари масаласига тўхталиб, Совет Иттифоқининг иккала мамлакат ўртасидаги сиёсий иқлимни яхшилаш мақсадида Японияга қилган бир қанча конкрет таклифлари ўз кучида қолишини тасдиқлади. У Совет Иттифоқининг узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлик битимлари ва бундай ҳамкорликнинг истиқболдаги программаларини ишлаб чиқиш асосида бир қанча Ғарбий Европа мамлакатлари билан савдо-иқтисодий алоқаларини ривожлантиришнинг самарали тажрибасини Совет—Япония муносабатларига ҳам ёйишни ёқлаб гапирди. М. Исибаси Япония Социалистик партияси Япония билан СССР ўртасида дўстона, яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатишга бундан буён ҳам кўмаклашаверишини айтди.

М. С. Горбачев билан М. Исибаси СССР ва Япония халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни кучайтиришга ёрдам берадиган КПСС билан ЯСП ўртасидаги мавжуд алоқалардан ўзаро мамнуният изҳор этишди. Улар бу муносабатларни янада ривожлантириш ва такомиллаштиришни, иккала партия ҳамкорлигини, аввало тинчлик ва хавфсизлик масалаларидаги ҳамкорлигини ёқлаб чиқишди.

Суҳбатда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари С. В. Червоненко, П. Н. Федосеев, А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат Ю. А. Жуков, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг ўринбосари И. И. Коваленко;

Япония томонидан — ЯСП Марказий ижроия комитети раисининг ўринбосари Масао Хори, ЯСП Марказий ижроия комитети раисининг ўринбосари Масахиро Ямамото, ЯСП Марказий ижроия комитети аъзоси, ЯСП Марказий ижроия комитети халқаро бюросининг мудири Нобору Яги, ЯСП Марказий ижроия комитети аъзоси Ватару Кубо, ЯСП Марказий ижроия комитети аъзоси, ЯСП Марказий ижроия комитети ахборот бюросининг мудири Кодзо Игараси, ЯСП Марказий ижроия комитети аъзоси Тисато Татэбаяси, ЯСП Марказий ижроия комитети аъзоси, ЯСП Марказий ижроия комитети ёшлар бюросининг мудири Хадзимэ Фукада, ЯСПнинг маслаҳатчилар палатасидаги фракцияси раҳбари Акира Оно, ЯСП Марказий ижроия комитети ҳузуридаги Япония—Совет муносабатлари махсус комитетининг раиси Тосихару Окада қатнашдилар.

(ТАСС).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— КПСС XXVII СЪЕЗДИГА

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДАН

Тошкент экскаватор заводи коллективининг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва шу асосда ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент экскаватор заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети апрель (1983 йил) Пленуми қарорларини, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари бўйича КПСС Марказий Комитетидаги кенгаш материалларини юксак кўтаринкилик билан кутиб олдилар.

Енгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи Волга бирлашмаси, Минск мотор заводи ва мамлакатимиз бошқа илғор корхоналарининг ташаббусини қўллаб-қувватлаган завод коллективи ўн иккинчи беш йиллик контроль рақамларини муҳокама этиб, қуйидаги мажбуриятларни қабул қилади.

Ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажминиңг контроль рақамларга қўшимча равишда 1,5 процент ўсиши таъминланади. Ана шу ўсишга тўла-тўкис меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилади.

Йиллик таннархнинг 400 минг сўмга, умуман беш йилликда 6 процентга камайиши таъминланади.

Ечимини тезлаштириб, ишлаб чиқаришни тайёрлаш асосида 1988 йилнинг III кварталида, яъни белгиланган муддатдан уч ой илгари янги авлод юқори унумли гидравлик экскаваторларни серияли равишда ишлаб чиқариш ўзлаштирилади ва йўлга қўйилади.

1988—89 йилларда мелиорация шароитида ишлаш учун мослаштирилган гидравлик экскаваторлар учун ўн беш хил ускунадан иборат янги туркумни ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Энергия ва металлни тежовчи технологияларни жорий этиш ҳисобига 4050 минг киловатт-соат электр энергия, 225 тонна шартли ёқилғи иқтисод қилинади.

1986—90 йилларда капитал маблағларнинг 80 процентдан зиёди заводни техника билан қайта жиҳозлаш ва реконструкция қилишга сарфланади. Ишлаб чиқаришни техникавий такомиллаштириш ишлари кенг олиб борилади. Цехлар 12 та рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳ, 12 та робот ва робот-техник комплекслар, 2 та таҳлил маркази ва 30 манипулятор билан жиҳозланади.

Қўл меҳнатининг салмоғи 16 процентга камайтирилади.

1986—90 йилларда халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш икки баравар, беш йилликнинг дастлабки икки йилидаёқ 1,5 баравар кўпайтирилади.

Социал-маданий, маиший ва уй-жойлар қуриш учун мўлжалланган маблағлар ҳисобига умумий сатҳи 3000 квадрат метрга тенг турар жойлар бунёд этилади, 250 ўринли пионерлар лагери, 50 ўринли профилакторий қурилади.

Экскаватор заводи коллективи ушбу социалистик мажбуриятлар корхонанинг ўн иккинчи беш йиллик планига киритилишини сўрайди ва бу мажбуриятларни бажариш учун бутун куч-ғайратини сафарбар этади.

Социалистик мажбуриятлар меҳнат коллективининг йиғилишида муҳокама этилган ва қабул қилинган.

БУГУНГИ СОНДА:

● «УРОК ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИГА САДОҚАТ. 1-бет.

● ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — АМАЛДА. 2-бет.

● ТУЙИЛАРИМИЗ ҲАҚИДА ЎЙЛАРИМИЗ. 3-бет.

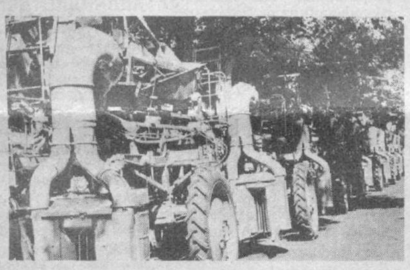

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

«Ташсельмаш»нинг бош конвейери

(РЕПОРТАЖ)

• Пахта йиғим-терими қизимоқда • «Ташсельмаш»лиқларнинг 6300 комбайни • КПСС XXVII съездига муносиб туҳфа • Резервларни излаш — муваффақият омили.

Шу кунларда республикамиз далаларида «оқ олтин» йиғим-терими тобора жадаллашаяпти. Колхоз ва совхозларнинг хирмонларига минглаб тонна пахта ҳосили тўпланаяпти. Пахтакорлар мамлакат ҳаётидаги шонли воқеа — партиянинг бўлажак анжуманини фидокорона меҳнат билан нишонлаш ниятидалар. Бу борада Тошкентдаги қишлоққа техника етказиб бериш билан шуғулланаётган ишлаб чиқариш коллективлари ҳам улар билан якдилдирлар. 1985 йил ҳосили учун курашнинг муваффақияти кўп жиҳатдан уларнинг меҳнатига ҳам боғлиқ. Аслида ҳам улар деҳқонларнинг ишончини оқлаяпти. Йил бошидан бери «Ташсельмаш» меҳнаткашлари мамлакатнинг пахтакор республикаларига 6300 пахта териш комбайни жўнатдилар. Шундан 25 таси планга қўшимчадир. 28-йиғув цехи корхонанинг бош конвейеридир. Бу ерда заводнинг кўп минг кишилик коллективи меҳнати жамланади. Кўп жойларда донг таратган «зангори кема» шу ердан чиқади.

— Биз зиммамиздаги масъулиятни яхши тушунамиз, — дейди цех партия ташкилоти секретари О. Ивашенко. — Шу боисдан ҳар сменада бутун имкониятларни ишга солиб меҳнат қилишга, ишлаб чиқариш графигини аниқ бажаришга ҳаракат қиламиз. Бунда коллективи м и з д а «КПСС XXVII съездига —27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида давом этаётган социалистик мусобақа, иш вақтини, моддий ва энергетика ресурсларини тежаш учун кураш муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Бош конвейердаги Рустам Алиев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бир неча марта меҳнат беллашуви ғолиби бўлди. Йиғувчилар ишларини билиб қилишяпти, биронта ҳам ортиқча ҳаракат йўқ. Ҳар бир киши ўхшаш касбларни бажара олади ва зарур бўлганда ҳамкасблари ўрнида ишлай олиши ёки унга ёрдамга келиши мумкин. КПСС аъзолигига кандидат Д. Саидов, комсомоллар Х. Сафарбоев, А. Ляшченко ва бошқалар юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларини қўлга киритишяпти.

Бош конвейернинг муваффақиятли фаолияти кўп жиҳатдан қўшни участкаларнинг яхши ишлашига боғлиқ. Шундай участкалардан бирида Валерий Перфильев бригадаси транспорт тракторини демонтаж қилиб, пахта териш машинаси шассисига ўрнатишади. Коллектив смена топширигини 110 —120 процентга етказиб бажаради.

Бу пайтда кичик конвейерда комбайннинг асосий ишчи аппарати йиғилади. Бу ишда алоҳида касб маҳорати, ҳушёрлик ва аниқлик керак. Цехдаги меҳнат ветерани, Меҳнат Қизил Байроқ ва Ҳурмат Белгиси орденлари кавалери В. Глухов раҳбарлик қилаётган коллектив худди шундай сифатларга эга. Н. Бедарёв бошлиқ бригада ҳам бу коллективдан қолишмайди. Бу ерда ёшларнинг тажрибали мураббийлари бор. Булар орасида Г. Козлов, М. Кушаков, П. Осауленко, Ю. Котов кабилар бор. Шу боисдан ҳам

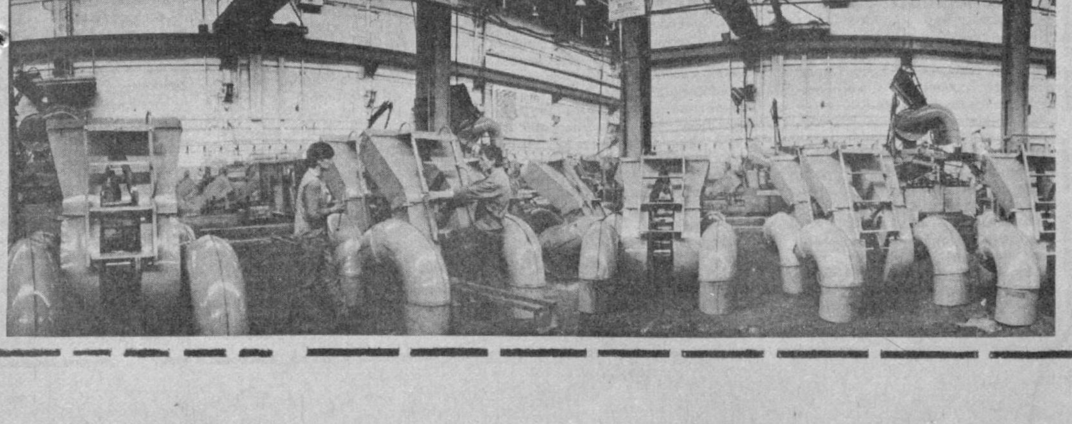

бу участкани илғор тажриба мактаби дейишади.

Барча ишлаб чиқариш бўғинларининг уюшқоқлик билан ҳаракат қилиши йиғув цехидаги муваффақиятнинг биринчи омилидир. Август ойида заводнинг бош конвейерида 400 дан ортиқ пахта териш комбайни топшириб олинди. Ҳар суткада бунга 37 тадан машина қўшилаяпти.

Эртага бу «зангори кема»лар республиканинг катта «оқ олтин» хирмонини бунёд этишда қатнашиш учун пахтазорларга чиқади. Йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган «Ўроқ ва Болға» иттифоқи шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги мустаҳкам алоқа ана шундай.

В. СЕРГЕЕВ,
Т. КАРИМОВ.

***

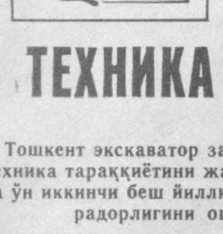

СУРАТЛАРДА: слесарь-йиғувчи А. Ляшченко; Ф. Хабибулин ва С. Бахареваларнинг меҳнат ютуқлари қувонтиради; «зангори кемалар» йиғилмоқда.

Т. Каримов фотоси.

КПСС Марказий Комитетида кенгаш

16 сентябрь куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари секретарларининг, министрликлар ва идоралар раҳбарларининг кенгаши бўлди. Кенгаш КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорларидан, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган вазифалар асосида 1985-86 йилнинг куз-қиш даврида халқ хўжалигининг барқарор ишлашини таъминлаш масалаларига бағишланди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари В. И. Долгих республика, ўлка ва областлар халқ хўжалиги тармоқларининг қиш фаслига қандай тайёргарлик кўраётганлиги ҳамда партия, совет ва хўжалик органларининг вазифалари тўғрисида гапирди. Министрликлар раҳбарларининг, республика, ўлка, область партия комитетлари секретарларининг ҳисоботлари тингланди.

Кенгашда таъкидлаб ўтилганидек, КПСС Марказий Комитети, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари саноат, транспорт, қишлоқ хўжалик корхоналарини, уй-жой фонди ва коммунал-маиший объектларни қишга тахт қилиб қўйишни муваффақиятли туғаллашга катта эътибор бермоқдалар. СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари корхона ва ташкилотларда ёқилғи запасларини жамғариш, бино ва иншоотларни, энергетика асбоб-ускуналарини, темир йўлларни, электр ва иссиқлик шахобчаларини ремонтдан чиқариш соҳасида муайян иш қилдилар.

Шу билан бирга кенгашда уқтириб ўтилганидек, халқ хўжалиги тармоқларини ва уй-жой-коммунал секторни қишга тайёрлаш соҳасида жиддий камчиликлар бор. Баъзи министрликлар ва идоралар, жойлардаги партия ва совет органлари ўтган йилги қаҳратон қиш сабоқларидан тегишли хулосаларни чиқариб олмаганлар. Бир қатор завод ва электр станцияларда энергетика асбоб-ускуналари ва юк ортиш-тушириш қурилмалари сустлик билан ремонт қилинмоқда, зарур миқдорда ёқилғи запаслари ҳали вужудга келтирилган эмас. Темир йўл министрлигининг транспорт ташкилотлари кўмир ва ёқилғи мазут ташиш юзасидан белгиланган топшириқларни бажармаётирлар. Кўпгина кўмир шахталари ва разрезлари кўмир қазиб олиш планларини, Нефть саноати министрлиги эса нефть қазиб олиш планларини бажармаётир. Ёқилғи-энергетика тармоқларида, хусусан электр энергетикада янги ишлаб чиқариш қувватлари белгиланган муддатларга риоя қилинмай ишга туширилмоқда. Мамлакатнинг баъзи районларида уй-жойлар, маданий-маиший объектлар ва коммунал хўжалик объектлари кечикиб ремонт қилинмоқда.

Министрликлар ва идораларга, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига ёқилғи қазиб олиш ва ташиш, янги кўмир шахталари ва разрезларини, газ қувурларини ва газ компрессор станцияларини, электр станцияларда энергоагрегатларни, иссиқлик берадиган қозонхоналар, электр ва иссиқлик шахобчаларини ишга тушириш юзасидан белгиланган топшириқларни сўзсиз бажариш учун меҳнат коллективларини сафарбар қилиш юзасидан ташкилотчилик иши ва сиёсий ишни кучайтириш таклиф этилди. Мавжуд энергетика потенциалидан тўлароқ ва самаралироқ фойдаланишга, ёқилғи-энергетика ресурсларини бутун чоралар билан тежашга алоҳида эътибор бериш лозим.

Халқ хўжалигини 1985—86 йилнинг куз-қиш фаслида пишиқ-пухта ишлашга тайёрлашни тез орада туғаллаш мақсадида ана шу мавсум бошлангунга қадар қолган вақт мобайнида камчиликларни йўқотиш юзасидан бошқа конкрет тадбирлар ҳам тавсия этилди. 1985 йил ва умуман беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш, меҳнат коллективлари КПССнинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятларни амалга ошириш кўп жиҳатдан шунга боғлиқ бўлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Н. И. Рижков, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Ельцин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. В. Мартинов, Б. Е. Шчербина, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, СССР Халқ контроли комитетининг раиси А. М. Школьников, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари қатнашдилар. (ТАСС)

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

БУГУН ТОШКЕНТДА:

● Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида «Сув ресурсларини муҳофаза қилиш ва ундан оқилона фойдаланиш воситалари ва методлари «Ирригация —85» халқаро виставкаси очилди. Бу халқаро кўрикда жаҳоннинг 17 мамлакати — Австрия, Австралия, Бельгия, Англия, Венгрия, ГДР, Польша, Франция ва бошқа мамлакатларнинг 60 дан ортиқ фирмаси қатнашмоқда.

● Акмал Икромов район партия комитети, район маданият бўлими ва Хуршид номли маҳалла «Гулла-яшна, ҳур Ўзбекистон!» мавзуида концерт кечасини ўтказади. Унда маҳалла аҳли партия, совет, комсомол, меҳнат ва уруш ветеранлари билан учрашади.

«ЁЗГИ» ВАҚТНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Ягона вақт ва эталон частоталар давлат комиссияси хабар қилади: 1985 йил 29 сентябрдан бошлаб СССРнинг бутун территориясида «ёзги» вақт бекор қилинади.

«Ёзги» вақтни бекор қилиш учун 1985 йил 29 сентябрь кечаси соат 3 да соат стрелкаси бир соат орқага суриб қўйилади.

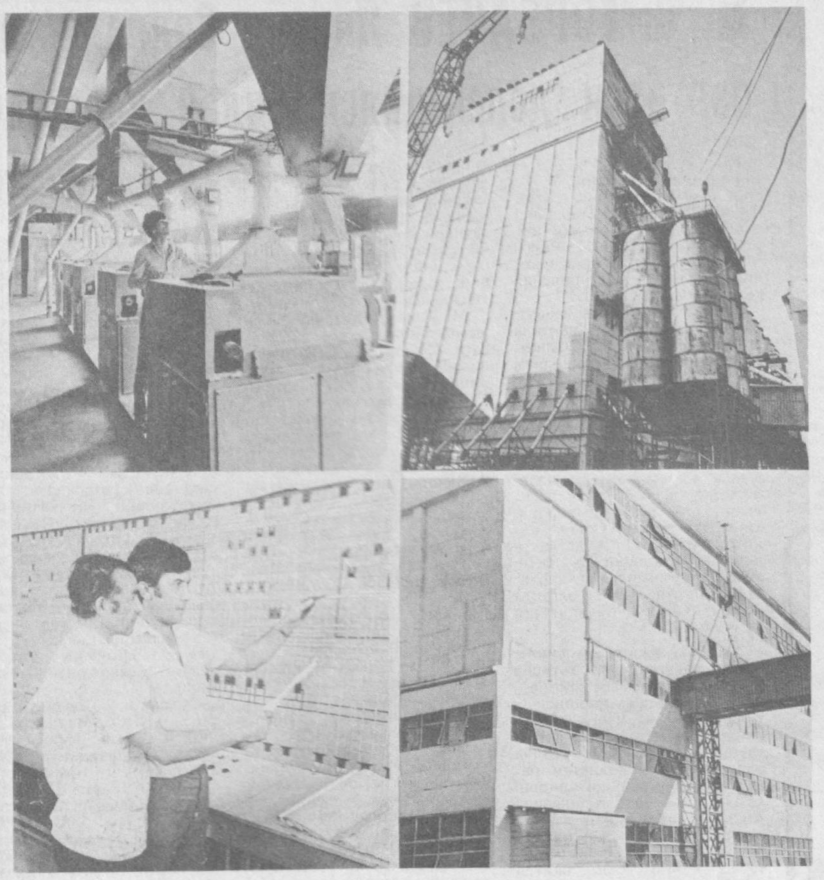

Озиқ-овқат программаси—амалда

ҲОСИЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШГА ТАЙЁР

Партия олдинга қўйган мамлакат Озиқ-овқат программаси республикамизда йил сайин изчиллик билан амалга оширилмоқда. Янги бўрдоқичилик комплекслари қурилаяпти, колхоз ва совхозларнинг чорвачилик базаси кенгайиб, донли экинлар ҳосилдорлиги ошмоқда. Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги алоқа, «Ўроқ ва Болға» иттифоқи мустаҳкамланяпти. Тошкентлик минглаб меҳнаткашлар деҳқонларга озуқа тайёрлашда, сабзавот ва меваларни йиғиб-териб олишда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашда яқиндан амалий ёрдам беришаяпти.

Ҳозир республика пойтахтининг Ҳамза районида Ўзбекистонда энг катта 11-дон маҳсулотлари комбинатининг қурилиши ва техника билан жиҳозлаш ишлари тугалланмоқда. Бу ерда ҳар куни 360 тонна шоли қайта ишланади. Комбинат энг замонавий ускуналар билан жиҳозланмоқда: доннинг барча хусусиятларини аниқлаб берадиган лаборатория энг янги технология линиялари, минглаб тонна дон сиғадиган элеватор бўлади. Шолини қуритиш ва тозалаш билан боғлиқ барча технология жараёнлари марказий бошқариш пультидан амалга оширилади. Корхонада бир кеча-кундузда қўшимча равишда юз тоннадан зиёд озуқа тайёрланади.

1985 йилнинг тўртинчи кварталидаёқ 11-дон маҳсулотлари комбинати республикамиз областларида ва Қорақалпоғистон АССРда етиштирилган мўл шоли ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлашга киришади.

СУРАТЛАРДА: комбинат цехларидан бирида; корхонанинг умумий кўриниши; созлаш группасининг бошлиғи Т. Мулюков ва участка бошлиғи Р. Магаметов бошқариш пультини монтаж қилишаяпти; комбинатнинг ишлаб чиқариш корпусларидан бири.

В. Сироткин фотолари.

● ҚУРУВЧИЛАР

СЪЕЗДОЛДИ ВАХТАСИДА

Транспорт тоннели: иш қизғин

Кейинги йилларда пойтахтнинг Хадра майдони ўзгача қиёфа касб этмоқда. Кўҳна Хадра кун сайин чирой очиб боряпти. Эсингизда бўлса керак, бундан ўн йил муқаддам майдон атрофида эски, пасткам пахсали ва синчли уйлар бўлар эди. Эндиликда улар ўрнида ҳашаматли уйлар, ноёб иншоотлар қад кўтариб турибди. Айни пайтда бу ерда яна бир улкан қурилиш давом этмоқда. Бу на фақат Тошкент шаҳрида эмас, балки республикамиздаги энг йирик ер ости транспорт йўлларидан биридир.

Объектда иш қизғин. Бу ерда меҳнат қилаётган Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-«Висотстрой» трестининг 75-қурилиш бошқармаси (бош пудратчи) ва 7-«Мостострой» трестининг 13-кўприксозлик отряди, «Таштрансспецстрой» трестининг 2-қурилиш бошқармаси каби бир қанча ёрдамчи-пудратчи ташкилотлар КПСС XXVII съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Улар «КПСС XXVII съездига— 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида баракали меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир ўн кунлик зарбдорона якунланмоқда. Съезд шарафига социалистик мажбурият олган қурувчилар ер ости транспорт йўлини шу йилнинг 25 декабригача фойдаланишга топшириш учун курашаяптилар.

Узунлиги 1 километрга яқин, эни 36 метр Навоий—Фурқат транспорт ер ости йўли қурилишида 13-кўприксозлик отряди 3-участкасининг З. Темурхўжаев бошлиқ бригадаси аъзолари айниқса жонбозлик кўрсатмоқдалар. Бу коллектив шу йилнинг ўзида 2 миллион сўмликка яқин қурилиш-монтаж ишларини бажариш мажбуриятини олган. Айни кунларда бригада шунқорлари кунлик ойлик кўрсаткичларини 20-30 процентга ошириб адо этиб, шу кунгача 1 миллион сўмликка яқин иш бажариб қўйдилар.

Коллективда шонли саналарни ажойиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш яхши анъанага айланган. Чунончи, бу коллектив Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 68 йиллигини ҳам юксак кўрсаткичлар билан нишонлашга аҳд қилган. Улар бу санага қадар транспорт тоннелининг устини ёпиб туғаллайдилар. Бу эзгу ниятни амалга оширишда бригаданинг В. Бондаренко, Ю. Шадрин, Л. Дерюгина, Е. Фролова каби қурувчилари алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар. Улар смена топшириқларини 20-30 процентга ошириб адо этмоқдалар. Бригада қурувчилари доимо изланишда. Улар ўз маҳоратлари, малакаларини ошириб борадилар. Бир неча касбларни пухта эгаллаш муваффақиятларга эришишда қўл келмоқда. Масалан, В. Бондаренко, В. Недосейкин монтажчи бўлишларига қарамай, дурадгорлик, арматурачи, бетончи каби турдош касбларни ҳам пухта эгаллаб олишган. Бу эса тиғиз дамларда бир-бирининг ўрнини босиш, қурилиш ишларининг туриб қолмаслигини таъминлайди.

Қурувчилар фан-техника ютуқларидан, ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларидан кенг фойдаланиб, қурилиш материалларини кўплаб тежаб қолишга эришмоқдалар. Масалан, шу йилнинг ўзида қурувчилар 8 минг сўмлик қурилиш материалларини тежаб қолиш мажбуриятини олганлар. Улар бу маррага ҳам яқинлашиб қолдилар.

Айни пайтда объектда иш янада жадаллашаяпти. Қурувчилар транспорт тоннелини белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш, беш йилликнинг якунловчи йилини муваффақиятли туғаллаш, КПСС XXVII съездини ёруғ юз билан кутиб олиш учун барча куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, бугунги меҳнат мароми ана шу эзгу ниятнинг сўзсиз амалга ошишидан далолат беради.

Ғ. ЮСУПОВ.

● МАҲАЛЛАДА НИМА ГАП!

РАИС ҚАЙТА САЙЛАНДИ

Собир Раҳимов районидаги Янги турмуш маҳалласи аҳолисини уюштиришда, уларнинг истакларини амалга оширишда маҳалла комитети катта роль ўйнаяпти.

Кейинги пайтларда 200 тупдан зиёд мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Чаманнор проездидаги ва Чиғатой дарвозадаги кўприклар четига панжара ва бетон тўсиқлар ўрнатилди. Чиқиндилар ташланадиган жойлар ўз вақтида тозаланиб турибди. Шанбаликлар ўтказиляпти.

Маҳалла аҳолисининг яқинда ўтказилган йиғилишида ана шулар ҳақида гапириб ўтилди ва маҳалла комитетининг фаолияти маъқулланди. Юқоридаги ишларни амалга оширишда комитет раиси, Улуғ Ватан уруши ветерани Юсуфбек Ёқубовнинг хизмати каттадир. Шу боисдан мажлис аҳли уни маҳалла комитети раиси этиб қайта сайлади.

А. ТОЛИПОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БОЛГАРИЯ. Бургас денгиз порти комплекси ярим йил олдин беш йиллик юк ортиш ва тушириш планини бажарди. БКПнинг XIII съезди шарафига фидокорона меҳнат қилаётган портчилар пландан ташқари 15 милл ион левлик иш бажаришга сўз берган.

СУРАТДА: юк ортиш-тушириш.

ДЎСТЛАР БИЛАН БИРГА

БРАТИСЛАВА. Словакиянинг Чиерна-Тиса шаҳридаги ЧССРда энг катта юк базаси коллективи ЧКПнинг бўлажак XVII съезди ва КПССнинг XXVII съезди шарафига зиммасига олган социалистик мажбуриятлари интернационал синфий бирдамликнинг, меҳнатга социалистик муносабатда бўлиш принципларига садоқатнинг ёрқин ифодаси бўлиб қолди. Совет Иттифоқи билан Чехословакия социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси доирасида айирбош қиладиган халқ хўжалик юкларининг асосий қисмини ўтказувчи словакиялик темирйўлчилар йиллик юк ташиш планини ошириб бажариш, ҳар бир юк составининг тўхташ вақтини бир соат камайтириш мажбуриятини олдилар. Совет чегара станцияси Чоп ходимлари ҳам мусобақага қўшилдилар. Улар словакиялик қардошлар билан кўп йиллардан бери самарали дўстлик, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик алоқалари боғлаб келмоқдалар. Дўстона мусобақа якунлари шу йилнинг охирида ва икки қардош партияларнинг анжуманлари арафасида чиқарилади.

Чанг ўрнида атиргуллар

СОФИЯ. Болгариянинг Девна водийсида жойлашган энг катта цемент заводидан атиги ярим километр нарида гулзорлар бошланади. Совет ва Болгария мутахассисларининг биргаликдаги куч-ғайратлари туфайли бу ерда атиргул етиштириш мумкин бўлди. Мутахассислар заводда тозаловчи иншоотлар ўрнатиш борасида жуда кўп ишлар қилдилар.

Бундан бир неча йил аввал завод территориясига туташ ўнлаб гектар майдонни доимо цемент чанги қоплаб ётарди. Корхонани реконструкция қилиш натижасида катта ўзгариш ясашга эришилди. Ҳамма технологик линияларда кучли электр фильтрлар монтаж қилинди, шу туфайли илгари ҳавога чиқариб юбориладиган 250 минг тонна цемент чангини яна ишлаб чиқаришга қайтариш мумкин бўлди. Тозаловчи иншоотларнинг ишини назорат этиб туриш учун махсус лаборатория тузилди. Бу лабораториянинг ходимлари ойига икки марта барча фильтрловчи системалар ишини текшириб турадилар. Ана шу чоралар Девнада атиргул очилишига имкон беради.

ҲАММА УЧУН ҚУЛАЙ

БЕРЛИН. Бу йил ГДРда контейнерлар билан 5 миллион тоннадан кўпроқ юк ташилади. Бу эса ўтган йилдагидан 13 процент кўпдир. Автомобиль, темир йўл ва сув транспортида ташиш бир хилда қулай бўлган контейнерлардан фойдаланиш ГДРда юк ташиш транспорти ишининг самарадорлигини анча оширади.

Контейнерларда юк ташиш ГДР ички транспорт магистралларида ҳам, республикани бошқа мамлакатлар билан боғлайдиган линияларда ҳам тобора кенг қўлланилмоқда. Чунончи, ўтган беш йилликда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан савдо-сотиқда контейнерлардан фойдаланиш икки баравар ошди. Булар ГДРнинг Совет Иттифоқи билан савдосида муваффақиятли фойдаланилмоқда. Масалан, бултур Росток ва Рига портлари ўртасида салкам 30 мингта контейнер ташилган бўлса, бу йил шу кўрсаткич 38 мингтага етказилади. Контейнерлардан фойдаланиш кемаларнинг юкларини ортиш-тушириш ишлари учун сарфланадиган вақтни 70 процентдан зиёд қисқартириш имконини беради.

ХУДДИ ЭРТАКЛАРДАГИДЕК

Яқинда Франциянинг Ницца шаҳрида яратилган антиқа уй худди эртаклардаги воқеани эслатади. Бу уй тўрт томонга ҳам бемалол айлана олади. У тўла металл конструкцияларидан йиғилган бўлиб, марказий устун атрофида 360 даража айлана олади. Аммо эртаклардагидек унга оғзаки буйруқ бериш етарли эмас. Хона ичидаги ток улангач, электродвигатель ҳаракатга келиб, уйни истаган томонга айлантириши мумкин. Бундай ғалати уйлар Ўрта Ер денгизи атрофидаги курорт зоналарда кўплаб пайдо бўлади. Ана ўшанда туристлар қуёш билан бирга ўз қароргоҳларини истаганча айлантиришлари мумкин.

ҚЎРҚУВ ВАСВАСАСИ

Американиклар турмушида ўз ҳаётлари учун қўрқув биринчи ўринда туради. Мамлакатда ўт очиш қуролларини бемалол сотилиши, турли хил қора дориларнинг кўплаб қўлланилиши туфайли АҚШда жиноятчилик кучайиб бормоқда. Маҳаллий матбуотнинг ёзишича, бугунги кунда американикларнинг 40 проценти туналишдан хавфсирашади, 60 процент аҳоли жиноятчиларнинг диққатини тортмаслик учун оддийроқ кийинади. 40 процент аҳоли эса кўчага камроқ чиқишга ҳаракат қилади.

ХАВФЛИ «ЁРДАМ»

Ҳиндистондаги бир қатор дон экилган плантациялари номаълум касаллик билан зарарланганы маълум бўлиб чиқди. Бу касаллик Америка Қўшма Штатларидан сотиб олинган уруғликдан келиб чиққанлиги аниқланди. «Ёрдам» кўрсатиш мақсадида АҚШ томонидан назорат қилинадиган халқаро тадқиқот марказлари турли касалликлар билан зарарланган уруғликни сотиш билан шуғулланиб келмоқда.

ПОРТУГАЛИЯ ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ЛИССАБОН, Бир мингдан кўпроқ деҳқон очлик рамзи — қора байроқларни кўтариб, Португалиянинг Бежа шаҳри кўчаларидан ўтди. Улар кооперативга тегишли катта ер участкасининг собиқ помешчик аёлга қайтиб берилишига қарши қаттиқ норозилик билдирдилар. Уларнинг «Катарина ери» деб аталган хўжалиги Салазар охранкаси агентлари 1954 йилнинг майида ваҳшиёна ўлдирган батрак-коммунист аёл Катарина Зуфемия номига қўйилган.

Собиқ помешчик аёл ер билан бирга деҳқонлар фойдаланиб келган қишлоқ хўжалик техникаси ва инвентарни ҳам тортиб олмоқда. Энди маҳаллий ферманинг чорва молларини мусодара қилиш навбат кутиб турибди.

Касаба союзларининг маҳаллий бирлашмаси Бежа округи деҳқонларининг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиқди. Бирлашма тарқатган баёнотда ҳукмрон доираларнинг ҳар ислоҳотига ҳужуми қишлоқ меҳнатчилари ўртасида ишсизларнинг кўпайишига, қашшоқлик ва очликнинг кучайишига олиб келади, дейилади. Касаба союзлари маъмурлардан коллектив хўжаликларга нисбатан бебошликни тўхтатишни талаб қилдилар.

Социалистлар ва социал-демократлар ҳукумати Португалиядаги 1974 йилги демократик революциянинг энг муҳим ғалабаларидан бири — ер ислоҳотини тугатиш сиёсатини давом эттира туриб жандармерия отрядлари ёрдамидан тобора тез-тез фойдаланмоқда. Чунки деҳқонлар ерга бўлган ўз ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар. Мамлакатнинг ғалла кони бўлган Алентежуда вужудга келган кескин вазият далада ишлашга, кўпгина қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини йиғиштириб олишга халақит бермоқда. Бу эса Португалия экономикасига жиддий путур етказмоқда.

Дарёчилар иш ташламоқдалар

ПАРИЖ. Шу кунларда бутун Францияда дарё флоти ходимларининг катта забастовкалари бўлиб ўтмоқда. Иш ташловчиларнинг бир группаси Лилль билан Париж ўртасида қатнайдиган поездни Дуэ шаҳри вокзалида икки соатгача тўхтатиб турдилар. Улар маъмурларнинг дарё баржалари эгаларини хонавайрон бўлишга маҳкум этаётган сиёсатига қарши норозилик ёзилган варақаларни пассажирларга тарқатдилар. Сена, Уаза ва Франция марказидаги бошқа сув йўлларининг бир неча кундан бери иш ташлаган дарёчиларини қўллаб-қувватлаш юзасидан Нор департаментида катта намойиш бўлиб ўтди. Докерлар ва порт ишчилари миллий федерацияси уларнинг кураши билан бирдамлигини билдирди.

Сена дарёсининг кемалар қатнайдиган йўлига кўндаланг қилиб қўйилган бир неча баржа Парижнинг қоқ марказида бир ҳафтадан кўпроқ вақтдан буён турибди. Норозилик ҳаракатининг қатнашчилари меҳнат қилиш ҳуқуқи таъминланишини талаб қилмоқдалар.

ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАГИ АСОСИЙ ҒОВ

ОТТАВА, Бир группа Канада жамоат арбоблари Марказий Американинг тўрт мамлакатга, шунингдек Мексика ва АҚШга сафардан кейин «АҚШнинг Марказий Америкадаги ҳозирги сиёсати бу регионда тинчликка эришиш йўлидаги асосий ғовдир» ҳамда «Муқаррар равишда регионал урушга олиб боради» деган хулосага келдилар.

Бу ерда матбуот конференциясида тарқатилган қўшма баёнотда сўнгги икки йил ичида Рейган маъмурияти амалга оширган кўпгина тадбирларни Марказий Америкадаги тангликни тинч йўл билан ҳал қилиш учун сарфланаётган куч-ғайратларни, «Тинч жараённи барбод қилишга уринишдангина иборат, деб ҳисоблаш керак», дейилади. Баёнот авторлари Никарагуа портлари миналаштирилганлигини Гондурасда ва Регионнинг соҳилга яқин сувларида тез-тез ҳарбий машқлар ўтказилаётганлигини, Гондурасда ҳарбий базалар барпо этилаётганлигини, Сальвадордаги ҳарбий аралашув кенгаяётганлигини «контрас»лар маблағ билан таъминланиб, қуроллантирилаётганлиги ҳамда уларнинг ҳаракатларига раҳбарлик қилинаётганлигини ва Коста-рика ҳарбийлаштирилаётганлигини ана шундай тадбирлар қаторига киритдилар.

АҚШ, деб таъкидланади баёнотда контадор жараёни муваффақиятли тугалланиши йўлидаги асосий ягона ғов бўлиб қолди. АҚШ регионда тинчликка эришишга тўсқинлик қила олса ҳам, лекин регионда тангликни бартараф этишга мажбур қилолмайди, бу ердаги барча воқеаларни ҳам контроль қила олмайди. АҚШнинг кўпгина хатти-ҳаракатларида контадор группасининг куч-ғайратларинигина эмас, айни пайтда халқаро ҳуқуқларни ҳамда давлатлараро муносабатларнинг ҳамма томондан эътироф этилган нормаларини менсимаслик сезилиб турибди» деб таъкидланади баёнотда.

Канада жамоат арбоблари сафардан кейин Никарагуадаги сандинчилар революцияси, шунингдек Марказий Американинг бошқа мамлакатларидаги халқ ғалаёнлари ҳам мустамлакачилик, қашшоқлик, ҳуқуқсизликни тугатишни мақсад қилиб қўйган, деган хулосага келдилар, Шу сабабли улар контадор группасининг Марказий Америкадаги можарони ҳал этишга қаратилган куч-ғайратларини қўллаб-қувватлаш учун барча чора-тадбирларни кўришга жаҳон жамоатчилигини даъват этдилар.

● «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ГАИ БОШҚАРМАСИ ҚЎШМА РЕЙДИ

«Сўл»дан келган қовунлар

Тошкент бозорларининг тароватн шу кунларда ўзгача. Ўзбек заминининг ноз-неъмати мўл-кўл. Далалар, боғларнинг меҳнатчилари дастурхонимиз тўкинлиги, шаҳарликлар ва республика пойтахтининг кўплаб меҳмонлари доғи кетган сабзавот ва мевалардан баҳрманд бўлиши учун жонбозлик кўрсатишяпти.

Лекин, бозорларга бир нималик бўлиб қолиш илинжида тушаётганлар ҳам учраб турибди. Улар — қишлоқ хўжалик маҳсулотларини олибсотарлар, чайқовчилар, товламачилар, ўз боғ ва томорқаларида эмас, балки давлат, колхоз далаларида етиштирилган сабзавот ва меваларни колхоз бозорларига олиб келишдан тап тортмайдиганлардир. Бунинг устига улар келтирилган мол учун тегишли ҳужжат йўқлигидан, иш вақтида бозорга олиб келинганидан уялишмайди ҳам. «Тошкент оқшоми» ва давлат автоинспекциясининг контроль-пропуск пункти» кейинги пайтда худди шундай кишиларни аниқлади.

Суннат Мўминов отаси **Эргашбой Мўминов** билан биргаликда шахсий «Волга»сида — «Д 39—55 ТН» номерли «ГАЗ —24—02» фургонида Кўкча колхоз бозорига 500 килограмм қовун олиб келди. Улар бозорда соат 15 да пайдо бўлишди.

— Тушлик пайтим эди, — дея тушунтирди ишбилармон сотувчи.— Бўш вақтдан самарали фойдаланишга қарор қилдим...

Бу ерда «самарали» сўзини тўғридан-тўғри «нафли» сўзи билан алмаштириш мумкин. Ҳа, С. Мўминовнинг тушлик танаффуси жуда чўзилиб кетди. Бутун мамлакатда тушлик пайти 60 минутдан ошмайди. Сариоғоч районидаги К. Маркс номли совхоздан, юк ортиш вақтини ҳисобга олган ҳолда, Тошкент шаҳридаги бозорга бир соат ичида қовун олиб келиш мумкинлига ишониш қийин.

Тошкент область Калинин районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг ишчиси **Ўткир Умаров**нинг иш куни қатъий белгилаб қўйилмаган деб бўлмайди. У акасининг «Нива»сида бошқариш учун ишонч қоғози йўқ бўла туриб, Олой бозорига 200 килограмм помидор ва бодринг олиб келди. Маълум бўлдики, Умаровда ишонч қоғозидан ташқари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ҳам ҳужжат йўқ экан.

Кишини ажаблантирадиган жойи шундаки, наҳотки юқоридаги совхозда дала ишлари қизғин пайтда ишчи кучи керак бўлмаса? Яна бир савол. Нима учун Тошкент шаҳар Киров район ички ишлар бўлимининг ОБХСС ходимлари четда туришибди? Ахир, улар Олой бозорига маҳсулот келтирилишини назорат этишлари, тегишли ҳужжатлари бўлган қишлоқ хўжалик маҳсулотларигина сотилишига йўл қўйишлари керак?

Тошкент метрополитени участка диспетчери **Абдуғани Валиев**нинг айтишича, у меҳнат отпускасини соз ўтказяпти. У ўзининг «В 97—14 ТШ» номерли «Нива»сида Олой бозорига 200 килограмм қовун олиб келди. Валиевнинг сўзига қараганда қовунлар жияниники. Лекин нима учундир қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун А. Валиевда— ҳаракат хавфсизлигининг жамоатчи инспектори, дружиначида — ҳужжатлар йўқ эди.

—Мен бригадирдан сўраб келдим,— деди Олой бозоридаги текшириш пайтида Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозидан келган **Тўлқин Ўтанов.** У «Москвич»да 200 килограмм помидорни сотиш учун олиб келган. Помидор билан савдо қилишга рухсат берувчи ҳужжатлари эса йўқ.

— Мен пенсионерман! Сизлар мени сўраб-терғаш ҳуқуқига эга эмассиз! —дея баланд келди давлат автоинспекцияси ходимлари билан суҳбатда Собир Раҳимов районидаги Чуқурсой кўча, Иброҳим ота проездидаги 93-уйда яшовчи **Носир Раҳмонов.** У 400 килограмм картошкани «Е 41—29 ТН» номерли «ГАЗ-24» «Волга»сида Олой бозорига олиб келди. Наҳотки пенсиядаги кишига томорқаси бўлса тегишли ҳужжатни олиш учун вақт топилмаган. Ўшанда унга ортиқча савол берилмаган бўлур эди.

Тошкентлик **Ҳамид Абдуллаев** Калинин районидаги «Иваново» совхозида механизатор бўлиб ишлайди. У Ҳамза метро станцияси ёнидаги бозорчага ўз «Жигули»сида тегишли ҳужжатларсиз 90 килограмм помидор ва бодринг олиб келди. Иш вақти эди, равшанки, механизатор касбини маълум муддат ўзгартиришни афзал кўрган.

Шаҳардаги турли бозорларда сабзавот ва мевалар савдоси қизғин. Колхозчилар ва шахсий томорқа эгаларининг кўпчилиги харидорлар кўзига очиқ юз билан қарашяпти. Лекин шунга қарамай, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини шахсий бойлик orттириш мақсадида қонунсиз сотиш фактлари ҳали барҳам топганича йўқ. Бундай «сўл»дан келувчилар йўлига мустаҳкам ғов қўйилмоғи лозим.

«Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» газеталари ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармаси.

ЛУҚМА

Йўлкадаги ҳуснбузар

Шокир ака биринчи синфга борадиган ўғли Дилшодни эргаштириб Чилонзор Оқтепасидаги китоб магазинига кирди, дафтар-китоб, ўқув қуроллари олиб берди, бола деган тойчоқдек шўх бўлади-да, дафтар-китоблар олганига хурсанд бўлиб кўчага югуриб чиқди-ю, шундай дўкон олдидаги чуқур четига муккасидан йиқилди. Агар дадаси елкасидан ушлаб қолмаганда бола чуқурга шўнғиб, фалокат юз берарди:

— Кўзингга қараб юрсанг бўлмайдими, нодон! — деб уришди ўғлини Шокир ака тутоқиб. — Кўрмаяпсанми, йўлка чуқур бўлиб ётибдику...

Дилшод ҳўнграб йиғлаб юборди. Шу пайт воқеани кузатиб турган бир чол Шокир акага деди:

— Болани койиманг, биродар. Бола шўх бўлади. Бу чуқурни кўриш учун, тузатиб қўйиш учун уни кавлаб ташлаган ташкилотдаги лоқайд одамлар кўзини очиши керак...

Чилонзор маиший хизмат кўрсатиш уйи олдидаги йўлкани «Таштеплокоммунэнерго»нинг Октябрь район ташкилотининг ходимлари кавлаб, ўз ишларини битиришди-ю, чуқурни кўммай, йўлкани тузатмай жуфтакни ростлаб кетишди.

Оқтепа майдони ҳуснига доғ бўлиб ётган бу чуқур қачон кўмилар экан, ёки «Таштеплокоммунэнерго»нинг Октябрь район ташкилотидагилар парвойи фалак юраверишармикин?

Сафарбой ЙЎЛЧИЕВ.

А. Айсаев фотоси.

„Тошкент оқшоми“га *жавоб бердилар*

«Кўча супурувчилар кўп, ахлат эса тўп-тўп»

Газетамиз саҳифасида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола берилган эди. Ҳамза район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Р. Маҳмудовнинг хабар беришича, танқидий материалда кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Мақола район ободонлаштириш бошқармаси коллективида муҳокама қилинган.

Ҳозирги кунда қўшимча тадбирлар ишлаб чиқилди. Унда кўча супурувчиларнинг хизмати юзасидан назорат кучайтирилган, кўча ва майдонларни тозалаш ишлари режими яхшиланди.

«Главташкентстрой» турар жой коммунал бошқармаси 3-турар жой конторасининг бошлиғи Э. Нарзиевнинг хабар беришича «Кўча супурувчи кўп, ахлат эса тўп-тўп» мақоласи муҳокама қилиниб, нуқсонларни бартараф этиш учун конкрет тадбирлар белгиланган. 2-Шимолий-Шарқ массивидаги 66-уй атрофини тозалаш фаррош А. Бабичевага юкланган. Бу ерда супуриб-сидириш ишлари мунтазам сифатли қилиб бажарилиши йўлга қўйилган. Уй территориясидаги чиқиндиларни ўз вақтида олиб кетилмаслиги сабабли ахлат тўпланиб қолган эди. Айни кунда маиший чиқиндилар бутунлай ташиб кетилган.

АКС-САДО

«ТЎЙ—УМР ГУЛТОЖИ»

• *Мунозарани газетхонлар давом эттиришади*

Совет кишиларининг турмуш тарзи — ҳаётнинг гўзаллиги, меҳнатдаги зафари, фаровон турмуши, маданий-маиший, социал-иқтисодий катта имкониятлари билан алоҳида ажралиб туради. Ана шу бахтли мунаввар ҳаётимизга тўй ва тантаналар ярашади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI Пленуми қарорларида «Қуюқ зиёфатлар, баландпарвоз гаплар бизнинг ахлоқимизга бутунлай зид эканлигини тушуниб олиш зарур. Булар бизга мутлақо ёт бўлган манманлик, мақтанчоқлик ва бойвуччаликни эслатади», деб таъкидланган эди. Дабдабали тўйлар, ном чиқаришга маблағни, озиқ-овқатларни, айниқса нонни исроф қилишлар, янгича тўй деб ортиқча тантана-маросимларни одат қилишлар камтарлик камоли бўлган халқимизни ғазаблантиради. Газетамизнинг шу йил 10 сентябрь сонида мўътабар кишиларимизнинг имзолари билан чоп этилган «Тўй — умр гултожи» мақоласида тўйларимизнинг қандай бўлиши ҳақида қимматли фикрлар баён қилинган эди. Оқшомхонлар бу мақолани қизиқиш билан ўқиб, кенг фикр-мулоҳаза изҳор этаётганликлари редакциямизга келаётган хат-мактубларда ҳам ўз ифодасини топмоқда.

Биз ана шу мактубларни газета саҳифаларида ёритиб борамиз. Сизлардан, азиз оқшомхонлар, тўйларимиз, тантана ва маросимларимиз ҳақидаги хатларингизни кутамиз.

«Келин-куёв бахтли бўлсин,
Тўй кўнгилли, завқли бўлсин!»

Т. Каримов фотоэтюди.

Дил сўзлари

(Хатлардан сатрлар)

Мен «Тўй—умр гултожи» мақоласини завқ-шавқ билан ўқиб чиқдим. **«Кимки бойваччалик қилиб, пул сочиб обрў оладиган бўлса,—** дейилади мақолада,—**халқ уни: «Бебилиска пул топадида, жудаям ошиб-тошиб кетибди, босар-тусарини билмай қолибди», деб лаънатлайди, ғазабланади».** Чиндан ҳам шундай. Юлғичлик, порахўрлик билан бебилиска пул топган баъзи кимсалар данғиллама тўй қилиб сохта «обрў-шуҳрат» олмоқчи бўладилар.

Афсус, улар янглишадилар! Халқ кимнинг қандай яшаётганини: ҳалол меҳнат билан фаровон яшаяптими, ёки юлғичлик ва порахўрлик қилиб харом пул топаяптими, буни яхши билади. Очиқ гап, шундай калондимоғ порахўрлар, дабдабабозлик билан тўй қилаётганлардан нафратланишимиз, иложи борича маъмурий органлар томонидан уларнинг таноби тортиб қўйилишига ёрдам беришимиз керак.

К. МУҲАМЕДОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани, пенсионер.

•

«Тўй—умр гултожи» мақоласида шундай бир қимматли фикр бор: **«Ҳаёт тажрибамиздан биламизки, қўша-қўша мол-мулк, катта сеплар фарзандга бахт бўлолмайди».** Ҳақ гап. Яқинда бир қариндошимиз қизини турмушга чиқарди. Ҳасад эмас, ҳаддан ошириб юборилган бир воқеага ачиндим. Ота-она қизига 45 та кўйлак қилибди, куёв томондан 40 та кўйлак келди. Во ажабо, келин бўлмиш 85 та кўйлакни қачон кийиб улгуради. Шунчалик мол-ҳол, кийим-кечак қилиш шартми? Ахир бу ҳам исрофгарчилик, молпарастлик эмасми? Тўйда сарпоиарни кўрган ақлли аёллар мийиғида кулиб қўйишди-ю, кейин: «Бу меъёрдан ошиш, исрофгарчилик», дейишди.

Ў. НАЗАРОВА,
шифокор.

Ҳурматли кишиларимизнинг «Тошкент оқшоми» газетасида чоп этилган «Тўй — умр гултожи» мақолаларини ўқиб жуда ҳаяжонга тушдим. Шу куннинг долзарб муаммоларидан бирига улар жамоатчиликнинг эътиборини қаратибдилар. Ушбу мақолада кўпчиликнинг дилидаги ҳаммага маъқул тушадиган гаплар ва тадбирлар ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини кенг газетхонлар билан ўртоқлашибдилар.

Маълумки, турли урф-одатлар инсоннинг бутун ҳаётини қамраб олади. Киши ўз турмушини бу урф-одатлардан ташқарида тасаввур этиши қийин, албатта. Жамият ҳаёти тақозо этган ҳар бир маросим маълум иқтисодий, ижтимоий ва маънавий асосга эга.

МЕЪЁР—ҲАЁТ ФАЙЗИ

Оила қуришни ҳаётдаги энг муҳим ижтимоий маросим —тўй шаклида нишонлаймиз. Никоҳ тўйи янги рўзғор —оила ташкил топишига бағишланган шодиёнадир. Унда спиртли ичимликлар истеъмол этишни тақиқлашга аллақачон вақт етди. Ичкиликбозлик сингари тубан иллат тўйга мутлақо номуносиб. Маросимларимизнинг яна бир душмани — бу исрофгарчиликдир...

Қўшни маҳаллада неварасининг ўғил тўйига келиннинг ота-онаси той ўрнига— «Жигули» енгил машинаси совға қилишди. Бу балки ўша оила учун қувончли воқеадир, лекин кўрганлар ва эшитганлар учун даҳшатли бир «янгилик»-ку! Қайнота ва қайноналар бу илтифотлари билан авлодлар, атрофдагилар орасида «юксак обрў»га эга бўлди, дейлик. Орзуга айб йўқ, деганларидек, бу кўпчиликка: «Кўринг, қайнота, қайнона дегани мана бунақа бўлади»,—деб кибрланиш эмасми? Ана энди уларнинг довруғини кўкларга кўтариб мақтайдиган маҳалла аёлларининг ҳавасини кўринг. Ниҳоят, кўпчилик бекалар ана шу «ҳавас»га мубтало бўлиб, кеча-кундуз ўша «юксаклик» —«Жигули» совға қилиш даражасига чиқишни ўйлайдилар. Бундай пайтда эрнинг маоши ўртачароқ оилалар можаронинг уясига айланади. Асаббузарлик, қинғир йўл билан пул топишга уриниш дек касалликлар худди шунақа кучанишнинг оқибатида пайдо бўлади.

Шуларга ўхшаш турмушдаги икир-чикирлар —болаларни, қолаверса, невара-чевараларнинг уйи, машинасигача тайёрлаб беришга уриниш — бу, бориб турган мешчанлик!

Халқ фаровонлиги — Коммунистик партия ва Совет давлатининг олий мақсади. Лекин бунинг ҳисоби, тежами, расамади ҳам бор. Ўзбек хонадонининг моддий ва маънавий таъминотини урушдан кейинги йилларга таққосласак, катта силжишлар, яъни яшаш тарзида ўзгаришлар содир бўлганлигини кўриб турибмиз. Эндиликда республикада оила бюджети 200 сўмдан 1000 сўмга кўтарилди. Районларда бўлганингда моддий бақувват яшаётган оилаларни кўриб қувонасан киши. Бу жамғармаларнинг сарфи билан қизиқсангиз, аксарияти тўй-маъракалар ўтказишга кетади. Бўлажак тўйга атаб йиллаб йиғилган буюмлар, ейиш-ичишдан, уй созлашдан қисиб тўпланган пуллар... Булар ҳаммасини хонадон бошлиқларининг соғлиғи, асаби ҳисобига тўпланади, кейин соврилади. Ташқаридан қараган кишига бу жуда ҳам ачинарли, ҳатто ўз-ўзини аямаслик бўлиб туюлади. Шу ўринда ҳақли савол туғилади: 500 —600 кишига ош тортиш бир оилага оғирлик қилмасмикан? Ва бунинг ҳозирги кунда қандай зарурати бор?

Бу масаланинг бир томони. Кўпчилик ушбу даҳмазаларни урф-одат тушунчасига боғлаб, оқламоқчи ҳам бўлади. Энди масаланинг ўзимизга боғлиқ иккинчи томони ҳам бор. Замонавий тадбирларни менсимай, ёзувчи ва олимларимиз, донгдор ишчи-хизматчиларимизнинг тартибга чақирувчи ибратли ғоялар билан чиқишларига қарамай, аксинча йўл тутаётган маҳалла, қишлоқ Советларига эътирозимиз катта.

Хизмат юзасидан кўпгина шаҳар, қишлоқларда бўлиб, дўстлар билан суҳбатлашганда улар ёзувчилар, олимлар, санъаткорларнинг матбуотда, радио-телевидениедаги ҳар бир чиқишларини маъқуллайдилар, жуда зарур гапларни ёзишибди, деб хурсанд бўладилар. **Амалда эса яна ўз билганларича иш тутадилар. Бу ўзбошимчалик эмас, маълумотли, ҳамма нарсага ақл-фаросати етадиган кишининг урф-одатга —зарарли ўпқонга била туриб ён бериши ва бу билан у ўша одатга яна бир кун умр бағишлаб, яна биттага кўпайтиришидир.**

Оддий бир мисол. Зарурат юзасидан қўшнимизникига қўнғироқ қилиш учун чиққан эдик. Хижолат бўлиб қолди: эр-хотин уйда экан, лекин иккаласининг ҳам хаёли ўзида эмас. Хотин эрига таънали боқади, сўроққа тутади. Эри бўғилади, ниманидир тушунтиришга уринади. У эса эшитишни ҳам истамайди. Ниҳоят, қўшнимиз бизга тушунтира бошлади: «Бугун неварамникига бешик олиб боришимиз керак. Ушанинг можароси...» Қаранг, кичкина оилавий йиғилишни катта, ташвишли бешик тўйларига айлантириб юбораётган бу «ҳотамтой»ликни қандай тушунса бўлади? Бунинг касри юзлаб, минглаб оилаларни ўз домига тортади, натижада оилавий нохушликлар бошланади. Аксарият аёлларимизнинг бундай тадбирларни камайтириш ўрнига, зўрайтириб боришга майл кўрсатаётганликлари ачинарлидир.

Аччиқ бўлса ҳам очиқ айтиш керакки, бизда ясама чираниш деган бир касаллик бор. Биров, томдан «ташласа» худди ўзи қуруқ қоладигандек, у ҳам «ташлайди». Орзу эмиш! Йўқ, орзу-умид бор-йўғингга қарамай элга тўй бериш эмас. Тўрт-беш тўй қилдим деб мақтанган хонадонларга бир кириб кўринг, нимани кузатасиз: оддий, лекин зарур мебеллар йўқ... Чиройли кийиниш, яхши овқатланиш ҳақида-ку гапирмаса ҳам бўлади. Хўш фарзандни аввало маънавий, жисмоний соғлом, бекаму-кўст ўстириш, унинг камолини кўриш ота-она учун орзу эмасми?

...Шу кунларда келин ва куёвга қилинаётган сарпоиарни кўриб, эшитиб ёқа ушлайсан киши. Улар гўё тўйдан кейин бир умрга бахтли пенсияга чиқиб, шу буюмларнинг содиқ қули бўлиб қоладигандек. Наҳотки, улар ўз бахтларини ана шу буюмлардан иборат деб билсалар?!

Маънавий софлик, ижтимоий ҳаётда фаоллик, атроф-теваракдаги воқеа-ҳодисаларга лоқайд қарамаслик, ўзининг ҳам, ўзганинг ҳам ахлоқан покиза бўлиши учун курашиш ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида алоҳида айтилди. Пленумда муҳокама этилган масалалар, қабул қилинган қарор ва хулосалар республикамиз маданий ҳаётига янада кўтаринки кайфият бағишламоқда, ижтимоий-маънавий тафаккуримиз соҳасида ҳам соғлом, бақувват бир иқлимни вужудга келтирмоқда.

Дарҳақиқат, тўйларни чиройли, файзли, тартибли ўтказишда кейинги пайтларда анча ишлар қилинди. «Тўй — умр гултожи»ни жамоат вакилларининг халқимизга қаратилган дардли чақириғи деб биламан.

Тўйлар меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқариш ҳамда оила юмушларига зиён этмаган ҳолда ташкил этилса, айни муддао бўлур эди.

Тўйга тўёна билан бориш ҳақида ҳам жиддий ўйлаб кўриш керак. Баъзи маҳаллалардаги тўйларда, қуда чақириқларда ҳозирги вақтда ортиқча даҳмаза бўлиб қолаётган ва ном чиқаришга «ким ошди» тарзида 30—40 талаб тўн кийгизишларни нима дейиш мумкин? Шунга зарурат борми? Ахир бу тўй хонадонини ортиқча ташвишга қўйиш-ку.

Аёлларимиз тугунлари масаласида ҳам чуқур ўйлаб кўриш вақти келди. Тугунлар ҳам ортиқча даҳмазага айланиб қолмоқда. Наҳотки ҳозирги вақтда тўй хонадони ўша келадиган тугунларга зорманда бўлса?!

Баъзан аёллар, «ахир тўйга қуруқ бориб бўлмаса» — деб нолиб қоладилар. **Модомики шундай экан, баъзи жойларда, ҳатто республикаларда халқнинг ўзи амалга ошираётган тадбирлардан оқилона фойдаланиш мумкин бўлар. Оила бюджетига зиён етмаган ҳолда ўша тугунга сарф бўладиган сумманинг тўртдан бир бўлаги тўйхона эгаларига берилса, бу шундоққина ёрдам бўлар эдики, тугун ва қайтариш ташвишларидан, қолаверса бизни исрофгарчиликдан қутултирган ва мамлакатимиз бойлигига бойлик қўшган бўлур эдик. Ва ниҳоят, бу жабҳада тўйхонага оқилона моддий ёрдам этган бўлур эдик.**

Мардона халқимизнинг яратган моддий неъматларига муносабат бизнинг онгимизни белгилайди. Инсонлар учун ҳаёт султони —нон масаласига келганда, бу мўътабар неъматни тўйларимизда увол этмоқдалар. Ошиқча қоп-қоп нонлар ташланмоқда. **Шу ўринда бир маҳаллада азиз отахонлар бир ибратли ишни тутибдилар. Ёпилган уй нонини пичоқда 4—5 бўлак этиб, патнисга солиб келган меҳмонларга 4 киши айлантириб турибди. Баъзи хонадондаги тўйларда эса нонни чиройли кесиб тарелкаларда таом сифатида қўйилган.** Вақти-вақти билан бўшаган тарелкалар янгиланиб турилибди. Ўша хонадон тўйларида нон ҳеч исроф бўлмаганлигини отахонлар таъкидладилар. Бу жуда яхши тадбир!

Хуллас, тўйларимиз ота-оналар учун ташвиш эмас, қувончга айлансин. Ушбу хайрли тадбирларни амалга оширишда маҳалла тўй комиссиялари, жойлардаги зиёлилар жонбоз бўладилар деган умиддамиз.

Билол АМИНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих институтининг катта илмий ходими, этнограф.

• Санъат фестивали қатнашчилари

Евгений СВЕТЛАНОВ:

«БУ ЖУДА МУҲИМ ФЕСТИВАЛЬ»

СУРАТДА: Евгений Светланов ССР Иттифоқи Давлат академик симфоник оркестрига дирижёрлик қилмоқда.

Замонамизнинг атоқли мусиқа арбоби — менинг суҳбатдошим кимлигини изоҳлаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Совет Иттифоқи Давлат академик симфоник оркестрига етакчилик қилаётган бу санъаткор мамлакатимизнинг энг олий унвони — Ленин мукофотига сазовор бўлган СССР халқ артистидир. Евгений Федорович бундан ташқари СССР Композиторлар союзи правленнесининг секретари, қатор йирик халқаро ташкилотларнинг аъзоси, эҳтиросли, мақсади устивор ва ижодкор мусиқа ташвиқотчиси ҳамдир. Машҳур дирижёр билан худди мана шу хусусда сўзлашиш истаги бор эди.

— Евгений Фёдорович, сизнинг бутун фаолиятингиздан кўзланган асосий мақсад нима?

— Ҳамма жойда ва ҳар қандай даврда қўл келган имкониятлар билан симфоник музика дунёсига одамларда қизиқиш, муҳаббат уйғотиш. Менимча замонавий, маданий инсонни бундай туйғуларсиз тасаввур этиш қийин. Бинобарин, санъаткор учун ўз умрини қандайдир аниқ икки бўлак ижодий сафарбарликка бўлиш мумкин эмас. Бир ишга киришдингми уни охирига етказмоқ лозим.

— Бундай туйғу сизни қачондан бери банд этган?

— Биласизми, буни ҳам, айтиш қийин: фалон пайтдан бошлаб мен ўзимни бутунлай мусиқа дунёсига бахш этдим, уни омма орасида ташвиқот қилиш йўлига ўтдим деб бўлмайди. Ҳар ҳолда катта симфоник оркестрга йигирма йилдан бери раҳбарлик қилмоқдаман... Ва ўтган шу йиллар ичида доим иложи борича кўпроқ киши симфоник музикани фақат тушуниб ва севиб қолиши учунгина эмас, балки унингсиз ҳақиқий ҳаёт кўрдим, яшадим деб бўлмаслигини тушунишларига ҳаракат қилдик.

— Худди шу асосда сиз ўзингиз етакчилик қилаётган оркестр фаолиятини нималарга қаратмоқдасиз? — Ахир унинг концертлари бизнинг маданиятимизнинг хориждаги ютуғи ва жаҳон бўйлаб ёйилган шуҳрати. Уларни эса ҳамиша янги гастроль концертларида мустаҳкамлаб бормоқ лозим. Сизнинг оркестрингиз гастролларини бутун дунёда интиқиб кутишади. Сиз эса классик музикани мамлакатимиз ичкарисида ташвиқот қилишни энг асосий вазифалар сирасига қўйгансиз.

— Бу ерда ҳеч қандай қарама-қаршилик йўқ. Кўп гапириб ўтирмай яхшиси мана бундай гастроль маршрутини келтирмоқ ўринли: Москва —Токио — Омск — Томск —Красноярск —Тошкент — Лиссабон — Мадрид. Сибирь шаҳарларида биз яқиндагина концерт бердик, ҳозир эса кўриб турибсиз Тошкентдамиз, бир неча кундан кейин эса Лиссабон ва Мадридда бўламиз. Ва сизни ишонтириб айтаманки, бу сафарлардан қайтиб келгач ҳам биз кейинги хорижий гастроллар ва фестивалларгача қўл қовуштириб ўтирмаймиз, аксинча мамлакат ичкарисида яна концертлар берамиз. Шу ўринда айтмоқ керак, составимиз катта бўлишига қарамай биз исталган коллектив таклифига биноан концертлар бераверамиз. Бундай учрашувлар ташаббускорлари ўзимиз бўлишга ҳаракат қиламиз.

Сафар пайти Красноярскда бутун мамлакатга машҳур комбайн ишлаб чиқараётган коллектив меҳнаткашлари билан шартномага мувофиқ у ерда концерт беришга ҳаракат қилдик. Концертимизни томоша қилиш учун завод ҳовлисига 4 мингдан ортиқ одам йиғилди. Уларнинг орасидан қанчасини юрагида жиддий мусиқага муҳаббат уйғонмади дейсиз? Мана шундай пайтларда мен алоҳида масъулият ва ҳаяжон билан дирижёрлик қиламан...

— Узр, Евгений Фёдорович, сўзингизни бўламан, худди шу маънода Катта симфоник оркестрнинг ўтган жума куни «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги концертини айтиш мумкин.

— Анъана, классик музика одамларни қандай чуқур ҳаяжонга солиши мумкин эканлигига бу яна бир далил. Фақат у билан одамлар ҳузурига учрашувга кўп ва тез-тез боришни уддалай билмоқ лозим.

— Бироқ, сиз музика маданиятини фақатгина «тирик музика» билан ташвиқот қилмайсизку?

— Мен айтиб ўтдим, яхшими-ёмонми бундай ишни имкониятимдаги ҳамма услублар билан амалга оширишга ҳаракат қиламан. Ижодкорликни ҳам ана шундай тушунаман. Мен бу ишга композиторлар союзи секретари сифатида ҳам, композитор сифатида ҳам бўйсунаман. «Давид Ойстрах хотирасига» достонимнинг ёзилиши бунга бир мисол. Бироқ фақат нота белгилари билангина ёзмай, балки мақола ва китоблар билан ҳам ана шу йўлда хизмат қиламан. Мақсад эса ягона: музика маданиятини омма орасида тарғибот қилиш. Оркестрдаги ҳамма ҳамкасбларим менинг бу интилишимни тўкис тушунишларидан ҳамиша мамнунман.

— Марҳамат қилиб оркестр ва унинг тарихи ҳақида ҳам бироз гапириб берсангиз.

— Янаги йили коллективимиз ўзининг 50 йиллигини нишонлайди, у 1936 йилда ташкил топган. Албатта, бизнинг гастроль харитамизда ҳали белги тушмаган жойлар ҳам бор. Бироқ улар яна биттага камайди. Тошкентда биз «Тошкентнинг олтин кузи» фестивалида мамнуният билан иштирок этмоқдамиз. Унинг барча иштирокчиларига янги ютуқлар тилашни истардим.

— Оқшомхонларга қандай тилакларингиз бор?

Мамлакатимиз бош оркестрининг бош дирижёри қуйидаги дастхатни ёзиб берди.

Ю. КАЗАЧЕНКО.

Самые лучшие, сердечные пожелания читателям „Вечернего Ташкента"; успехов в труде и счастья в личной жизни, самого полного благополучия!
Евгений Светланов

«Оқшом»хонларга энг яхши, юрак тилакларимни йўллайман; меҳнатда ютуқлар, шахсий ҳаётларида бахт ва тўкис фаровонлик тилайман!

Евгений Светланов.

• ТЕННИС БЎЙИЧА V ХАЛҚАРО ТУРНИР

КУЗГИ ДЎСТЛИК ТУРНИРИ

Бугун «Динамо» стадиони теннис кортларида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг совринлари учун V халқаро Тошкент турнири старт олди.

Бундан тўрт йил муқаддам ёш теннисчиларнинг халқаро календарида янги мусобақа— Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг совринлари учун халқаро Тошкент ўсмирлар турнири пайдо бўлди. Ўшанда, 1981 йилнинг баҳорида серқуёш Ўзбекистоннинг меҳмондўст пойтахтида илк маротаба Болгария, Венгрия, Руминия, ГДР, Куба, Польша, Чехословакия ва Совет Иттифоқининг ёш катта ракетка усталари тўпланишганди. Иккинчи турнирда ёш кипрлик спортчилар, сўнгра италиялик теннисчилар бу мусобақа иштирокчилари сафидан ўрин олишди.

Ўтган йиллар давомида анъанавий Тошкент халқаро турнирининг нуфузи ғоятда ортди. Буни ўтган йили Европа теннис ассоциацияси (ЕТА) «Катта соврин» системаси бўйича ўтказиладиган ўн саккиз ёшгача бўлган ўсмирлар ва қизлар зачет мусобақасига киритилишидан ҳам билса бўлади.

Бу йилги кузги дўстлик турнири чет эллик ва Совет Иттифоқидан бир қатор янги ва истиқболли теннис усталарини тўплади. — Тошкентлик Юрий Иовлев, Татьяна Федорова ва бошқалар ҳам иштирок этишади.

Шундай қилиб теннис бўйича V халқаро Тошкент турнири старт олди. Бугун эрталаб соат 10 да «Динамо» стадиони кортларида ўсмирлар турнирининг якка ва аралаш жуфтликлар ўртасидаги мусобақалари бошланди. Соат 17.00 да турнирнинг тантанали очилиши бўлади.

18—20 сентябрь. 10.00 да. Яккама-якка ўйинлар. 17.00 да. Жуфт ва аралаш мусобақалар.

21 сентябрь. 10.00 да Яккама-якка ўйинлар Жуфтликлар ўртасидаги мусобақаларнинг 3-ўрин учун финал беллашувлари.

22 сентябрь. 10.00 да Финал ўйинлари ва 3 ўрин учун яккама-якка ва аралаш жуфтликлар мусобақаси. 15.00 да Халқаро ўсмирлар турнирининг тантанали ёпилиши.

М. ВАСИЛЬЕВ.

БИОСЕЙСМОЛОГИЯ: УМИД ВА ГУМОНЛАР

Зилзила юз беришидан аввал баъзи-бир ҳайвонлар беҳаловат бўлиши тўғрисида матбуотда қайта-қайта ёзилди. У қай даражада ҳақиқатга тўғри келади, бу ерда нима кўп — афсонами ёки ҳақиқат? Агар маълумотлар тўғри бўлса, нега олимлар «тирик приборлар»га ишонишмайди, нега зилзилани олдиндан билишда улардан фойдаланишга ҳаракат қилишмайди?

С. МАСЛАК.
Краснодар.

Редакция илтимосига биноан газетхон саволларига биология фанлари доктори, СССР Ёзувчилар союзи аъзоси, профессор П. Мариковский жавоб беради.

Зилзила юз беришини қисқа муддатда олдиндан айтиш жуда мураккаб — замонавий геохимик ва геофизик методлар ҳозирча умидни оқламаяпти. Айрим муваффақиятлар ҳам камдан-кам. Нохўя ташвишланишлар эса кўп, улар шу даражада асоссизки, ҳатто сейсмологларнинг ўзи бундай маълумотларга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишга чақиришади.

Бу ўринда ҳайвонлар ёрдам бериши мумкинми? Афтидан, мумкин — узоқ даврлик эволюция, кўплаб фалокатлар уларда яқинлашиб келаётган хавфни ўз вақтида сезишга ёрдам берадиган маълум бир таъсирланиш шакллантирган бўлиши керак. Бизгача етиб келган кўпгина ривоятларда зилзилани ҳайвонлар олдиндан сезганликлари таъкидланади. Фалокат олдидан улар ўзларини ғалати тутишлари инсонга азалдан маълум. Бироқ... бизнинг давримизда бундай огоҳлантиришларга кўпроқ шубҳа билан қаралади. Эҳтимол, тилдан-тилга ўтиб келган маълумотларнинг кўпгина тўқима томонлари ҳам бўлса керак.

Ҳайвонларнинг ўзини тутиши ҳақидаги бизгача етиб келган энг қадимий маълумот Грециядаги Геликос шаҳрини вайрон қилган, эрамизгача бўлган 328-йилдаги зилзилага даҳлдордир. Ўшанда фалокат юз беришидан бир неча кун аввал кўрсичқон ва латчалар инларидан чиқиб, тумтарақай бўлиб кетишган. Бизнинг мамлакатимизда зилзила олдидан ҳайвонларнинг хатти-ҳаракати тўғрисидаги энг биринчи ахборот 1887-йилда Верний (Олмаота) шаҳрида бўлган зилзиланинг гувоҳи бўлган таниқли геолог И.В. Мушкетовга даҳлдордир: «...Вайронгарчилик 28 май эрталаб соат бешда рўй берди... 27 майдан 28 майга ўтар кечаси отлар ем емади ва жуда беҳаловат бўлиб қолишди, уларни саройда қийинчилик билан тутиб туришди; қорамол, айниқса сигирлар «ўзини йўқотиб қўйди».

Мамлакатимиздаги бошқа йирик зилзилалар тўғрисида ҳам узуқ-юлуқ маълумотлар сақланган. Сейсмолог А. А. Никонов 1978 йилда Олой водийсида юз берган зилзила пайтида ҳайвонларнинг ўзини ғалати тутишини биринчи марта батафсил тадқиқ этди.

«Жонли приборларнинг» маълумотларига ишонмасликни нима билан изоҳлаш мумкин? Гап шундаки, биронта ҳам олим фалокат олдидан ҳайвонларнинг хатти-ҳаракатларини батафсил кузатмаган — зилзила кутилмаганда ва онда-сонда юз беради. Маълумотларни фожиа юз бергандан сўнг йиғишга тўғри келган. Бу усулнинг ишончлилиги исталган даражада эмас: юз берган ҳодисадан сўнг қанча кўп вақт ўтса, ахборот ҳам шунча ишончсиз бўлиб бораверади. Шунга қарамасдан маълумотлар секин-аста тўпланиб борди. 1975 йилда сейсмология тарихида унутилмас воқеа юз берди. Хитой Халқ Республикасининг вилоятларидан бирида ҳайвонларнинг одатдагидек бўлмаган хатти-ҳаракатларига қараб туриб, кучли зилзила бўлиши аниқланди. Фалокат юз беришидан олти соат аввал аҳолини хавфли райондан олиб чиқиб, кўплаб кишиларнинг ҳалок бўлиши олди олинди.

Муз кўчди. Олимлар биологик даракчиларни ўргана бошладилар. 1976 ва 1979 йилларда бу масала бўйича халқаро конференциялар бўлиб ўтди, ҳайвонларнинг ғалати хатти-ҳаракатлари тўғрисида икки томли илмий маълумотлар нашр этилди. Кўплаб геофизиклар ва геологлар мазкур масала билан қизиқиб қолишди. Айтиш мумкинки, бу соҳада ажойиб кашфиётлар юз берадиган вақт узоқ эмас. Ҳозир турли мамлакатларнинг олимлари зилзила олдидан ҳайвонларнинг ўзини тутиши тўғрисида 282 та ишончли ҳодисани рўйхатга олишди. Мана, улардан айримлари.

Ашхобод. 1948 йилнинг 5 октябри. Фалокат юз беришидан бир ой аввал илонлар инларини тарк этиб, ер юзасида пайдо бўлишди. Мўйсафидлар область ижроия комитетига мурожаат қилиб, зилзила бўлиши мумкин, деб огоҳлантиришди. Доцент Москальцев кундалигига шундай деб ёзди: «Ашхобод зилзиласи бўлишидан икки соат аввал (у ўн балл бўлган эди) Ашхобод от заводида отлар худди қутирганга ўхшаб қолишди, арқонларини узиб, ер тепинишди. Отларни ушлаб саройга қамаш мумкин бўлди. Лекин фалокат юз беришидан ўн беш минут аввал улар барибир отхонанинг дарвозасини ағдариб қочиб кетишди. Отхона ер силкиниши натижасида қулаб тушди.

Тошкентда 1966 йилнинг 25 апрелидан 26 апрелига ўтар кечаси — фалокат юз беришидан беш соат аввал Чилонзорда, зилзила марказидан бир неча километр нарида мушуклар одатдагидан қаттиқ ва жуда ҳунук миёвлай бошладилар. Биринчи силкиниш юз беришидан ўн минут аввал бир мушук болаларини ошхонадан олиб чиқиб, каравотдаги одеяло остига яширди. Бир неча минут аввал том тепасидаги кабутарлар патирлаб, тор туйнукдан баравар чиқиб кетишга ҳаракат қила бошлашди.

...Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Бироқ, ҳайвонларнинг яқинлашиб келаётган фалокатни пайқаши уйдирма гап эмас. Ҳодисалар турли мамлакатларда юз берган ва вақт жиҳатидан ҳам юз йиллаб фарқ қилишига қарамай, бир-бирига жуда ўхшаш. Лекин фан аниқликни талаб қилади. Ҳозир зилзилаларнинг турли участкаларида ҳайвонларнинг сезиш ҳусусиятларини, сезгининг пайдо бўлишини аниқлаш ва ёзиш, энг асосийси, улар ҳатти-ҳаракатининг геофизик даракчилар ва сейсмик районнинг ўзига хос томонлари билан алоқасини аниқлаш ғоят муҳимдир. Олимлар «жонли приборлар» нимадан таъсирланаётганликларини аниқ билмасидан аввал уларга асосланиш ноўриндир.

Мана шунинг учун ҳам бир қатор лабораторияларда у ёки бу ҳайвон инфра ёки ультра товушларга, электромагнит майдонларига, ёриқлар орқали ернинг қаърдан чиқадиган газларнинг ҳидларига ва бошқа кўпгина нарсаларга қандай муносабатда бўлишларини аниқловчи тажрибалар ўтказиляпти. Шу билан бирга тадқиқотчилар ҳайвонлардаги одатдагидай бўлмаган геофизик вазиятни аниқлашга ёрдам берадиган аъзоларни излашаяпти. Масалан, чўчқаларда микротебранишларга сезгир бўлган аъзо топилганлиги ҳақида хабар пайдо бўлиб қолди. У оёқда жойлашган ва марказий нерв системаси билан боғланган. Худди шундай аъзо кабутарларнинг оёғидан ҳам топилди. Бу аъзонинг марказий нерв системаси билан алоқаси узиб қўйилган қушлар яқинлашиб келаётган зилзилани пайқаш қобилиятини йўқотдилар, бошқа кабутарларда эса бу сезги сақланди.

Зилзила даракчиларини пайқайдиган аъзоларни излаш жуда мураккаб. Лекин худди шу хилдаги приборларни ясаш қизиқарли ва истиқболлидир. Ўйлаймизки, зоологлар, биофизиклар ва геофизиклар ҳамкорликда ишлайдиган зоология-сейсмология стационарлари ташкил этиш пайти келди. Бу ерда турли хил, бири-биридан жуда узоқ ва мутлақо ўхшамайдиган бўлиб туюладиган фанлар туташган жойда зилзилани олдиндан билиш проблемасини самарали ҳал этишни умид қилиш мумкин.

Биринчи биосейсмологик полигонни Олмаота яқинидаги тоғ бағрида ташкил этиш мўлжалланяпти. Олимлар бу ерда хатти-ҳаракатларидан фалокатни пайқаш мумкин бўлган ҳайвонларни кузатиш ниятидалар. Афтидан, улар орасида суғур ҳам бўлса керак. Уларнинг зилзилани пайқаш қобилияти кўплаб фактлар билан тасдиқланган. Илмий кузатишларга биологлар, зоология питомниклари, чорвачилик комплекслари ходимлари жалб этилади. Ким билсин, эҳтимол айнан «жонли сейсмик аппаратлар» яқинлашиб келаётган фалокатни олдиндан ўз вақтида айтишдек қийин проблемани ҳал этишда ёрдам берар.

«Социалистическая индустрия»дан.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ
1985 ЙИЛ 16 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
КИНОТЕАТРЛАР ВА МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«ДИҚҚАТ, БАРЧА ПОСТЛАРГА...»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРДИ

Сценарий муаллифлари — **Ю. ИВАНОВ, И. ВОЗНЕСЕНСКИЙ.**
Режиссер — И. ВОЗНЕСЕНСКИЙ.
Ролларда: А. Ростоцкий, А. Грачев, В. Сотникова ва бошқалар.

«Диққат, Барча постларга...» янги лентаси совет милицияси ходимларининг қаҳрамонона ишлари, милициянинг кўп сонли отрядлари патруль-пост хизмати тўғрисида ҳикоя қилади. Фильмнинг бош қаҳрамони — милиция сержанти Виктор Кольцов бу воқеалар билан танишишда томошабинга экран орқали яқиндан ёрдам беради.

М. ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

ТОШКЕНТ БОЗОРЛАРИДА САВДО ХИЗМАТ БЮРОСИ

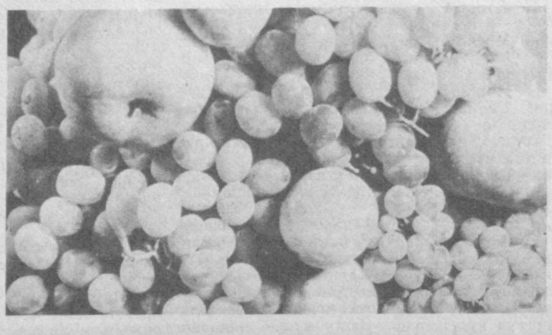

Тошкент шаҳридаги 14 та — Олой, Октябрь, Госпиталь, Бешёғоч, Қорасув, Фарҳод, Сельмаш, Фрунзе, Луначарский, Юнусобод, Сергели, Қорақамиш, Трактор, Биринчи Май бозорлари ва уларнинг 32 та филиали ҳар куни юз минглаб ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатмоқда.

Бу бозорларда харидорлар ва сотувчилар учун ҳамма шароитлар муҳайё қилиб берилган.

Бозорларда ишлаб турган қўша-қўша кафелар, ошхоналар, магазинлар, маиший хизмат устахоналари, сотиб олинган молларни уйларга етказиб берадиган пунктлар, юк сақлаш хоналари, колхоз дўконлари

СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА

Олой, Октябрь, Госпиталь, Қорасув, Фарҳод, Сельмаш, Бешёғоч, Биринчи Май бозорларида ишлаб турган савдо хизмати бюролари

СИЗНИНГ ВАҚТИНГИЗНИ ТЕЖАЙДИ

Савдо хизмати бюролари ходимлари сиз етиштирган сабзавот ва меваларни бозор ўртача нархидан пастроқ баҳоларда, лекин сиз билан албатта (маҳсулотларни кам вақт сарфлаб сотиш имконини берадиган вазиятни ҳисобга олиб) келишилган ҳолда сотиб оладилар.

Савдо хизмати бюролари ходимлари биринчи навбатда совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалиги ходимларига хизмат кўрсатишади.

Маҳсулотларни топширувчилар билан бозорлар кассаси орқали (белгиланган касса ордерлари асосида) бир галги тушум маблағи эвазига ва кўрсатилган хизмат ҳақи учун ҳисоб-китоб қилинади.

Зарурат туғилганда маҳсулотларни топширувчилар билан бозорнинг жорий ҳисобидаги пулдан ҳисоб-китоб қилинади.

САВДО ХИЗМАТ БЮРОЛАРИ
камёб моллар билан ҳам муқобил савдо қилади.

КОЛХОЗ БОЗОРЛАРИ БОШҚАРМАСИ (телефон 66-32-16).
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

Ўқишга марҳамат!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
1985-1986 ўқув йили учун

Ҳунар-техника билим юртларига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Тошкент экскаватор заводига қарашли

17-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ПРОГРАММАЛИ БОШҚАРИЛАДИГАН СТАНОКЛАРДА ИШЛОВЧИ ТОКАРЛАР, УЧИШ АППАРАТЛАРИНИНГ ЙИҒУВЧИ-СЛЕСАРИ, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ, САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, ДИПЛОМЛИ ГАЗ-ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЛОВЧИ, ТЕХНИК НАЗОРАТ БЎЛИМИ КОНТРОЛЕРИ, ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТЕР, ЭЛЕКТР КЎПРИКЛИ КРАН МАШИНИСТИ. 15 ёшдан ошганлар қабул қилинади.
Ўқиш муддати — 3 йил;

МЕТАЛЛАР БЎЙИЧА ТОКАРЬ, САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ, ЭЛЕКТР КЎПРИКЛИ КРАН МАШИНИСТИ, ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЛОВЧИ, ТЕХНИК НАЗОРАТ БЎЛИМИ КОНТРОЛЕРИ (бу касбга асосан қизлар қабул қилинади). **17 ёшдан ошганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — бир йил;**

МАШИНАДА ҚОЛИПЛАШ ҚОЛИПЛОВЧИСИ. **17 ёшдан ошганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати —10 ой.**
100 сўм стипендия берилади.

ЎҚИШГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртига 8 синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 маҳал иссиқ овқат, кўчалик ва иш кийими, ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида иш ҳақининг 50 процентти билан таъминланади. **Ўқиш муддати иш стажига киради.**

Бир йил муддатли ўқишга қабул қилинганлар 65 сўм миқдорида стипендия ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида техника ижодкорлиги, радиоҳаваскорлик, фото, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли, вокал-чолғу ансамбли фаолият кўрсатади. Секциялар ишлаб турибди. Ёзги таътил пайтида ўқувчилар «Чимён» лагерига ва Ватанимизнинг қаҳрамон-шаҳарлари бўйлаб бошқа туристик саёҳатларга чиқадилар.

Билим юрти битирувчилари институт ва техникумларга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома ёки аттестат, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см.).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Т. Содиқов кўчаси, 6-уй (4, 5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи» бекати; 3, 22, 23, 29-трамвайларнинг «Старт» стадиони» бекати). Телефон 35-61-30.

13-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ШТАМП ВА ҚУРИЛМАЛАРНИ ТАЙЕРЛАШ ВА СОЗЛАШ БЎЙИЧА АСБОБСОЗ-СЛЕСАРЬ, САНОАТ ЖИҲОЗЛАРИНИ СОЗЛОВЧИ ЭЛЕКТРОМОНТЕРЛАР (йигитлар), САНОАТ ЭЛЕКТР АСБОБЛАРИНИ СОЗЛОВЧИ ЭЛЕКТРОМОНТЕРЛАР (йигитлар), ТОКАРЬ-УНИВЕРСАЛ, ИККИЛАМЧИ ЭЛЕКТР ЗАНЖИРЛАРИНИ МОНТАЖ ҚИЛУВЧИЛАР (қизлар), ЭЛЕКТР МАШИНА ВА АППАРАТЛАРИНИ ЙИҒУВЧИЛАР (қизлар), ЯРИМ ЎТКАЗГИЧ АСБОБЛАРИНИ ЙИҒУВЧИЛАР (қизлар), ИНТЕГРАЛ-МИКРОСХЕМАЛАРИНИ ЙИҒУВЧИЛАР (қизлар), ЧИЗМАЧИ-КОНСТРУКТОРЛАР (қизлар ва йигитлар).

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЕШДАН 30 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати —3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар уч маҳал иссиқ овқат ва кундалик кийимлар билан таъминланадилар.

Ўрта маълумотлиларга 30 сўм ҳажмида стипендия берилади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент иш ҳақи оладилар. 8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар ихтисос билан бир вақтда ўрта маълумот ҳам оладилар.

Хохлаганлар айни пайтда электротехника техникумида ўқишлари мумкин.

Билим юртини аъло баҳоларга битирганлар олий ўқув юртларига имтиёзли шароитларда қабул қилинадилар.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ҳунар-техника билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, маълумоти ҳақида аттестат ёки гувоҳнома, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 286-формали медицина справкаси, 4х5 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат 4х5 катталикдаги.

Мурожаат учун адрес: 700105. Тошкент шаҳри, Манжара кўчаси, 137-уй 13-СПТУ. Инқилоб хиёбонидан 12, 26, 87, 52, 106-автобус, 26, 5, 1-трамвайларнинг «Қорасув» бекати). Телефонлар: 91-69-64, 91-68-74.

40-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

РАДИОАППАРАТУРАЛАР ВА АСБОБЛАР МОНТАЖЧИСИ, ТОКАРЬ-УНИВЕРСАЛ, ТЕХНИКА НАЗОРАТИ БЎЛИМИ КОНТРОЛЕРИ, ЭЛЕКТРОМОНТЕР, ШИША ВА БИЛЛУРДАН ЯСАЛГАН БУЮМЛАРНИ СИЛЛИҚЛОВЧИ ЧИЗМАКАШ, ТЕХНОЛОГИЯ АСБОБ-УСКУНАЛАРИНИ СОЗЛОВЧИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 8, 9, 10-СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати —1, 2 ва 3 йил.

8-синф маълумотидаги ўқувчилар бепул овқат, кўчалик ва кундалик кийим-бош; 10-синф маълумотидагилар 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Токарлик ихтисосига ўқиётган барча ўқувчилар дипломолди практикаси даврида 20 сўмдан 42 сўмгача қўшимча стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси, шунингдек дипломолди практикаси даврида ўқувчилар ўзлари ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокаль-чолғу ансамбли, турли фан тўгараклари ишлаб турибди.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ, АЛОҚА, ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ, ШУНИНГДЕК МОСКВА ВА ЛЕНИНГРАД АЛОҚА ИНСТИТУТЛАРИГА ЎҚИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Рашидов проспекти, 106-уй (13, 51-автобуслар; 2, 7, 14-троллейбусларнинг «Халқлар дўстлиги» метро станцияси). Телефон 45-47-35.

41-ЎРТА-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

«С» категорияли (3-класс) ҳайдовчи ҳуқуқидаги автокранчи, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, сувоқчи-бўёқчи, дурадгор, слесарь-сантехник

Ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги 8-10-синф маълумотидаги йигит ва қизлар ҳамда Совет Армияси сафларида ўз хизмат бурчини ўтаб қайтган ёшлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати— 3 йил ва 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник, дурадгор (ўқиш муддати —1 йил) ихтисоси бўйича таълим олаётган ўқувчиларга 65 сўм стипендия тўланади, қолган бошқа ихтисосларга ўқиётганлар ойига 30 сўм стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга улар ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти тўланади.

3 йил муддатга ўқиётган ўқувчилар В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: директор номига ариза, аттестат ёки 8-синфни тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳнома, характеристика, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (4х5 см. ҳажмда).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (44, 48-автобусларнинг, 10-троллейбуснинг, 27, 23, 10-трамвайларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38-22).

Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълим бошқармасининг.
Янги ташкил этилган

56-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ИП ЙИГИРУВЧИЛАР, ТЎҚУВЧИЛАР, КАЛАВА ЎРОВЧИЛАР, ИП ПИШИТУВЧИЛАР МАСТЕР ЁРДАМЧИЛАРИ (тўқув ва йигирув машиналари бўйича), СЛЕСАРЬ-САНТЕХНИКЛАР, СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИЛАР, БЎЁҚЧИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ВА 3 ЙИЛ.

Билим юртига 8-10 синф маълумотига эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар, Совет Армиясида хизмат муддатини тугатган ёшлар қабул қилинади.

10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчиларга 30 сўм стипендия ва корхона томонидан 40 сўм миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Областдан келган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишни аъло битирган ўқувчиларга ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттиришлари учун йўлланма берилади.

Билим юртида ўқувчиларнинг бўш вақтларини фойдали ўтказишлари учун спорт базаси ва ҳар хил тўгараклар мавжуд.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН КЕЙИН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти тўғрисидаги шаҳодатнома, соғлиғи тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 6 дона 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат, ариза, таржимаи ҳоли.

Ҳужжатлар соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Сергели район, Қўйлиқ массиви, 5—Б 37 э, 45-автобус, 26-трамвайлар, 11, 302-маршрутли таксининг «Қўйлиқ 5—Б» бекати).

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —17/IX да **Петр Биринчи**, 18/IX да **Қуёшга таъзим қил**, 19/IX да **Сўғд элининг қоплони.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/IX да **Келинлар қўзғолони**, 18/IX да **Юлдузли тунлар**, 19/IX да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —18/IX да **Узилган торлар**, 19/IX да **Ёшликда берган кўнгил.**

кино

17 СЕНТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТОШЛАРДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.30, 21.00; телефон 44-21-34, 44-21-74).

«ДИҚҚАТ! БАРЧА ПОСТЛАРГА...» — **Фестиваль** (21.30, телефон 32-78-02), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87). **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ШАБАНА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (17, 20.00; телефон 33-44-52), **Ватан** (18.30, 21.00). **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00).

«МЎЪЖИЗАЛАР МАВСУМИ» — **Чайка** (тоқ соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Хива** (21.30).

«УНИНГ ЖАҲЛИ ЧИҚА БОШЛАДИ» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«КАЛЬМАН ЖУМБОҒИ» — **Лисунов номли** (17, 20. 00; телефон 96-34-02)

«НОБОП ОДАМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» — **Тинчлик** (тоқ соатларда).

«МАЛИНА ВИНОСИ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда).

«ЕТИМ БОЛАЛАР» — **К. Ёрматов номли** (17, 20.00; телефон 24-22-66).

18 СЕНТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТОШЛАРДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74).

«ДИҚҚАТ! БАРЧА ПОСТЛАРГА...» — **Фестиваль** (21.30, телефон 32-78-02), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ШАБАНА» — **Ватан** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00), **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 14, 17, 20.00; телефон 33-44-52).

«МЎЪЖИЗАЛАР МАВСУМИ» — **Хива** (21.30).

«СИЗ КИМСИЗ, ДОКТОР ЗОРГЕ?» — **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; телефон 33-05-01); **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«УНИНГ ЖАҲЛИ ЧИҚА БОШЛАДИ» — **Восток** (10.30 ва жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«КАЛЬМАН ЖУМБОҒИ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 96-34-02).

«НОБОП ОДАМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» — **Ҳамза номли** — жуфт соатларда, телефон 91-10-41), **Тинчлик** (тоқ соатларда).

«ДАКИЙЛАР» — **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

«ЕТИМ БОЛАЛАР» — **К. Ёрматов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 24-22-66).

А. Н. Островский номли Тошкент давлат театр ва рассомлик санъати институти

ЎҚУВ ТЕАТРИ

17, 18, 20 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

А. Володин асари.

«ОҚ ИЛОН»

(икки пардали рамзий ҳикоя)

«ДРАМА ТЕАТРИ ВА КИНО АКТЕРИ» **факультети 4-курс студентларининг диплом спектакли** (ўзбек тилида).

Адрес: Г. Лопатин кўчаси, 77-уй) метронинг «Космонавтлар проспекти» станцияси). Телефон 56-15-68.

ТВ

сешанба

17 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

17.40 «Космонавтлар ерда туғиладилар». Телефильм.
18.45 «Сиз яратган боғ».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Инсон ва қонун».
20.05 «Иккинчи баҳор». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Олам кинокамера кўзгусида».
23.20 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
19.15 Парашют кўп кураши бўйича СССР чемпионати.
19.45 «... 16 ёшгача ва ундан катталар».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 Телевизион бадиий фильм.
23.20 «Улкан шаҳар саломатлиги». Илмий-оммабоп фильм.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Билмасвой қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
18.30 Ўсмирлар учун. «Тенгдош» (рус.).
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Звезда» (Жиззах). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот» (рус.).
20.50 «Ахборот».
21.10 «Хирмонингизга барака».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Тошкентнинг олтин кузи» IV Бутуниттифоқ санъат фестивали. Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

17.00 Кўрсатувлар программаси.
17.05 Болалар учун фильм. «Тимур ва унинг командаси». 2-серия (рус.).
18.10 «Диққат — темир йўл» (рус.).
18.30 «Автомобиль ва атроф муҳит». Ҳужжатли фильм.
18.40 «Ёз ҳикоялари». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Дўстлик тароналари».
20.55 «Доира бўйлаб пойгалар», «Лукоморьеда». Телефильмлар.
21.30 МТ II

чоршанба

18 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. Информацион кўрсатув.
9.55 «Мистер-Твистер». Мультфильм.
10.10 «Саёҳатчилар клуби».
11.10 «Иккинчи баҳор». Бадиий фильм.
12.35 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Инсон ва табиат». Телефильмлар.
15.50 «Буратино кўргазмаси».
16.25 «Менинг лапланд қушим». Финляндиядан музикали кўрсатув.
16.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.30 «Тарих саҳифалари». Стахановчилик ҳаракати.
18.15 «Нега қуён яшириняпти». Мультфильм.
18.25 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Бегона ҳодиса». Телевизион бадиий фильм премьераси.
20.40 Баянчилар намунали оркестрининг чиқиши.
21.00 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Черноморец» — «Вердер» (ГФР). 2-тайм. Одессадан олиб кўрсатилади.
21.45 «Время».
22.15 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Висмут» (ГДР) — «Днепр». 2-тайм. ГДРдан олиб кўрсатилади.
22.45 «Агар соғлом бўлай десанг».
23.00 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Спартак» — «Турун Паллосеура» (Финляндия). 2-тайм.
Футбол. Европа чемпионларининг кубоги. 1/16 финал. «Зенит» — «Валеренген» (Норвегия). 2-тайм. Ленинграддан олиб кўрсатилади.
23.45 «Дунё воқеалари».
24.00 Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. Информацион кўрсатув.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Оржоникидзе». Телефильм.
9.35 В. Луговской поэзияси.
10.15 Қуёш ва қуёш системаси.
10.35, 14.10 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 В. Г. Короленко. «Ертўладаги болалар».
11.35, 12.40 Умумий биология. 9-синф. Биология халқ хўжалигида.
12.05 «Сиз яратган боғ».
13.10 Тарих. 5-синф. Санъат ва диний эътиқоднинг пайдо бўлиши.
13.40 Зоология. 7-синф. Ҳашаротлар.
14.40 «Жайронлар чўлга мослашишмоқда». Илмий-оммабоп фильм.
14.50 А. Н. Островский. «Момақалдироқ».
15.35 «Оилавий турмуш этикаси ва психологияси».
16.00 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Қишлоқ янгиликлари».
19.45 С. Ролдугин чалади (виолончель).
20.00 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Музикали киоск».
21.15 Телефильм. «Қадрдон уй жилолари».
21.45 «Время».
22.15 А. Макаёнок. «Тил остига таблетка». Москва академик сатира театрининг фильм-спектакли.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 Ҳамза номидаги Тошкент музика билим юртининг скрипкачилар ансамбли ижро этади.
8.00 «Салом, кичкинтойлар!»
8.10 «Ўқувчиларни касб-ҳунарга йўналтириш». Оила ва касб танлаш.
8.20 «Гиламлар ҳақида достон». Телефильм.
8.30 «Ахборот».
8.50 «Қарға». Телефильм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Акаиро». Мультфильм.
18.35 «Қалбларимизда фестиваль» (такрорий).
19.10 «Пахта тозаловчиларнинг янги марралари». «Тола ва сифат».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.00 «Инсон болаликдан бошланади».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон ёзувчилар союзининг IX съезди олдидан. «Ёзувчи ва замон». Кўрсатувни Умарали Норматов олиб боради.
21.20 «Совет Ўзбекистони шаҳарлари». Кинопрограмма.
21.45 Москва. «Время».
22.15 «Ватан — қўшиғим менинг». Музикали-адабий композиция.
23.00 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.00 МТ II
17.00 Кўрсатувлар программаси.
17.05 «Булутлар узра янграган қўшиқлар». Музикали телефильм (рус.).
18.10 «Боку ва бокуликлар». Телефильм.
19.00 XIV — XVI асрларда ўзбек адабиёти.
19.30 «Юрмала — йил мобайнида». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 Оперлардан саҳналар.
21.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатуви адресига келган хатларга обзор.
21.45 МТ II

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
1986 йил учун
СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИГА
ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Қишлоқ жойларда яшайдиган аҳоли учун совет газета ва журналларининг ҳаммасига обуна чекланмайди.

1986 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 1 НОЯБРГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союз печать» бошқармаси.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р 09457. **Индекс 64690.** А-2221 **1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.**